

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav politologie

Bakalářská práce

Martin Dytrych

Die Jungen Nationaldemokraten a Dělnická mládež: ovlivnění a inspirace u
mládežnických organizací krajní pravice

Die Jungen Nationaldemokraten and Dělnická mládež: influences and
inspiration of extreme right youth organizations

Praha 2011

Vedoucí práce: PhDr. Ondřej Slačálek

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu práce PhDr. Ondřeji Slačálkovi a odbornému konzultantovi Mgr. Janu Charvátovi, M.A., Ph.D. za pomoc při výběru tématu, za vedení práce a za cenné připomínky, které mi během psaní poskytovali.

Prohlášení o autorství práce:

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V dne.....

Martin Dytrych

Abstrakt:

Tato bakalářská práce se zabývá výzkumem občanského sdružení Dělnická mládež, jediného mládežnického sdružení stojícího u krajně pravicové strany v České republice. Je provedena analýza zkoumající vznik, vývoj, rozložení místních organizací a skladbu členstva. Ačkoliv je Dělnická mládež právně zcela samostatným subjektem, reálně funguje ve spolupráci s Dělnickou stranou sociální spravedlnosti, ke které se i hlásí. Právě míra provázanosti obou subjektů je hlavním bodem výzkumu na domácí úrovni. V oblasti zahraniční spolupráce je zkoumána míra inspirace a reálného propojení s mládežnickou organizací NPD Die Jungen Nationaldemokraten, kterou sama Dělnická mládež uvádí jako svůj vzor.

Klíčová slova: Dělnická mládež, Dělnická strana sociální spravedlnosti, krajní pravice, Die Jungen Nationaldemokraten, mládežnická organizace, česká politika

Abstract:

This bachelor's degree work focuses on examination of the civic association Workers' Party Youth (Dělnická mládež), the only youth association affiliated with a far-right party in the Czech Republic. An analysis has been performed of its creation, its development, its local organizations and the composition of its membership base. Although Workers' Party Youth is legally a completely independent entity, it actually works in cooperation with the Workers' Party of Social Justice, which it supports. The extent of interconnection between these two entities is the main focus of the research on a domestic level. In relation to cooperation with groups abroad, the extent of inspiration from and real affiliation with the youth organization NPD Young National Democrats (Die Jungen Nationaldemokraten), which the Workers' Party Youth itself identifies as its model, is examined.

Key words: Workers' Party Youth, Workers' Party of Social Justice, far-right, Young National Democrats, youth organization, Czech politics

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Historie a vývoj oficiálních stran krajní pravice v České republice po roce 1989.....	11
2. 1 Úvod.....	11
2. 2 SPR-RSČ.....	12
2. 2. 1 Vývoj volebních výsledků	13
2. 2. 2 Program strany a příčiny krachu ve volbách v roce 1998.....	14
2. 3 Hledání nového lídra	17
2. 4 Dominantní Dělnická strana, později Dělnická strana sociální spravedlnosti	20
2. 4. 1 Největší aféry kolem Dělnické strany.....	21
2. 4. 2 Volební výsledky DS a DSSS.....	22
2. 4. 3 Programové otázky DS a DSSS	23
3. Republikánská mládež	25
3. 1 Úvod.....	25
3. 2 Vznik RM	25
3. 3 Program a činnost.....	26
3. 4 Rozpuštění RM	27
4. Die Jungen Nationaldemokraten.....	29
4. 1 Vývoj.....	29
4. 2 Ideologie JN.....	30
4. 3 Činnost JN	31
5. Dělnická mládež – vznik a počátky	33
5. 1 Úvod.....	33
5. 2 Důvody vzniku.....	33
5. 3 DM pod vedením Martina Zbely.....	34
6. Fungování DM pod vedením Erika Lamprechta	37
6. 1 Vývoj po II. sjezdu DM.....	37
6. 2 Vývoj po III. sjezdu DM.....	38
7. Skladba členské základny.....	39
7. 1 Podmínky přijetí do DM.....	39
7. 2 Cíle v oblasti členské základny	40
7. 3 Charakteristika průměrného člena DM.....	41
7. 4 Členové DM spojování s neonacismem	43

8. Místní organizace DM.....	46
8. 1 Síť místních organizací.....	46
8. 2 MO Brno.....	46
8. 3 DM Sever.....	48
8. 4 Zánik MO Praha.....	50
9. Program a ideologie.....	52
9. 1 Program DM.....	52
9. 2 Vnímání národního socialismu.....	54
9. 3 Vnímání neonacismu.....	55
10. Spolupráce s DSSS.....	57
10. 1 Financování DM.....	57
10. 2 Propojení DM a DSSS.....	58
10. 3 Zapojení DM do předvolební kampaně DSSS.....	60
10. 4 Členi DM na kandidátkách DSSS.....	61
10. 5 Vnímání výsledků voleb.....	62
11. Akce a velké kampaně.....	64
11. 1 Směřování akcí.....	64
11. 2 Akce Školní dvůr.....	65
11. 3 Moje srdce pro Moravu.....	66
12. Tuzemská a zahraniční spolupráce.....	68
12. 1 Spolupráce na domácí úrovni.....	68
12. 2 Spolupráce v zahraničí.....	69
12. 2. 1 Spolupráce s NPD a JN.....	69
12. 2. 2 Spolupráce na Slovensku.....	70
13. Závěr.....	72
Literatura.....	75
Použitá literatura.....	75
Rozhovory.....	76
Přímé zdroje.....	76
Přílohy.....	78

Seznam zkratek

AN – Autonomní nacionalisté

DM – Dělnická mládež

DS – Dělnická strana

DSSS – Dělnická strana sociální spravedlnosti

HS – Hlas mládeže

JN – Die Jungen Nationaldemokraten

MO – místní organizace

MVČR – Ministerstvo vnitra České republiky

NA – Národní aliance

NK – Národní korporativismus

NPD – Nationaldemokratische Partei Deutschlands

NO – Národní odpor

NS – Národní strana

NSJ – Národní sjednocení

RM – Republikánská mládež

RMS – Republikáni Miroslava Sládka

SL FS – Sněmovna lidu Federálního shromáždění

SPR-RSČ – Sdružení pro republiku-Republikánská strana Československa

1. Úvod

Ve své práci se věnuji Dělnické mládeži (DM), mládežnické organizaci, která je úzce spjata s krajně pravicovou Dělnickou stranou sociální spravedlnosti (DSSS). Toto občanské sdružení, které funguje od roku 2009, je teprve druhé svého druhu u nás od listopadu 1989. Jediným podobným subjektem, tedy mládežnickou organizací krajně pravicové strany, byla Republikánská mládež. Ačkoliv DM mohla mít v RM svůj konkrétní předobraz a i personálně se obě organizace prolínají, sama deklaruje, že jejím vzorem není bývalá mládež Republikánů, nýbrž Die Jungen Nationaldemokraten stojící u NPD, krajně pravicové strany v Německu.

Proto bych se rád zaměřil na otázku, do jaké míry se DM svému německému vzoru blíží a v jakých bodech se nejvíce obě organizace podobají. Podrobněji budu rozebírat akce, které k nám DM z Německa přenesla, přičemž zkoumám nejen jejich podobu, ale i ohlasy, výsledky a rozměr.

Rozhodl jsem se pracovat s hypotézou, že síla a vliv mládežnické organizace roste a klesá v návaznosti na síle strany, u které daná mládežnická organizace stojí. Tato hypotéza se dá aplikovat na německé prostředí, přesto je však problematické ji použít pro zkoumání vztahu RM a SPR-RSČ. V tomto případě totiž vliv strany po neúspěšných volbách v roce 1998 pouze klesal, zatímco mládež svůj vliv neztrácela a minimálně na jejím personálním základu vznikla v roce 2003 nově založená Dělnická strana, která dnes hraje v oficiální krajně pravicové reprezentaci prim.

I na příkladu DM je vidět, že problémy strany silně ovlivňují chod mládežnické organizace, ačkoliv se rozpuštění Dělnické strany, tedy strany, ke které se DM hlásila před jejím rozpuštěním, právně nijak nedotklo, jelikož DM formálně vystupuje jako občanské sdružení stojící mimo stranu. Přineslo ji komplikace v podobě zvýšené pozornosti policie a Ministerstva vnitra, které dokonce v roce 2009 přezkoumávalo některé sporné body programu DM. Navíc policejní akce Power dolehla i na tehdejšího 1. místopředsedu DM Matyáše Sombatiho, který byl sice zatčen pouze na několik hodin, přesto však zadržení silně utlumilo jeho aktivity, což ve výsledku vedlo k jeho odchodu ze všech oficiálních funkcí a zejména pak ke zrušení místní buňky v Praze, kde se doposud nenašel vhodný pokračovatel.

Ve své práci se nejprve věnuji popisu historie oficiální krajně pravicové reprezentace u nás od roku 1989 dodnes. Poté podrobněji popisují dva konkrétní předobrazy DM, tedy Republikánskou mládež a zejména pak Die Jungen Nationaldemokraten v Německu. Ve třetí části se zaměřuji přímo na zkoumání Dělnické mládeže a strany, k níž se DM váže.

Jelikož o DM existuje pouze minimum zdrojů, základem pro mé zkoumání bylo deset polostrukturovaných rozhovorů se členy DM a DSSS. Tyto rozhovory budu v práci kódovat a analyzovat s pomocí zakotvené teorie. Mimo rozhovory, které mají pokrývat všechny složky této organizace, jsem čerpal ze základní literatury o extrémní pravici, z webových stránek zabývajících se extremismem u nás a v Německu a samozřejmě i z oficiálních webových stránek příslušné organizace.

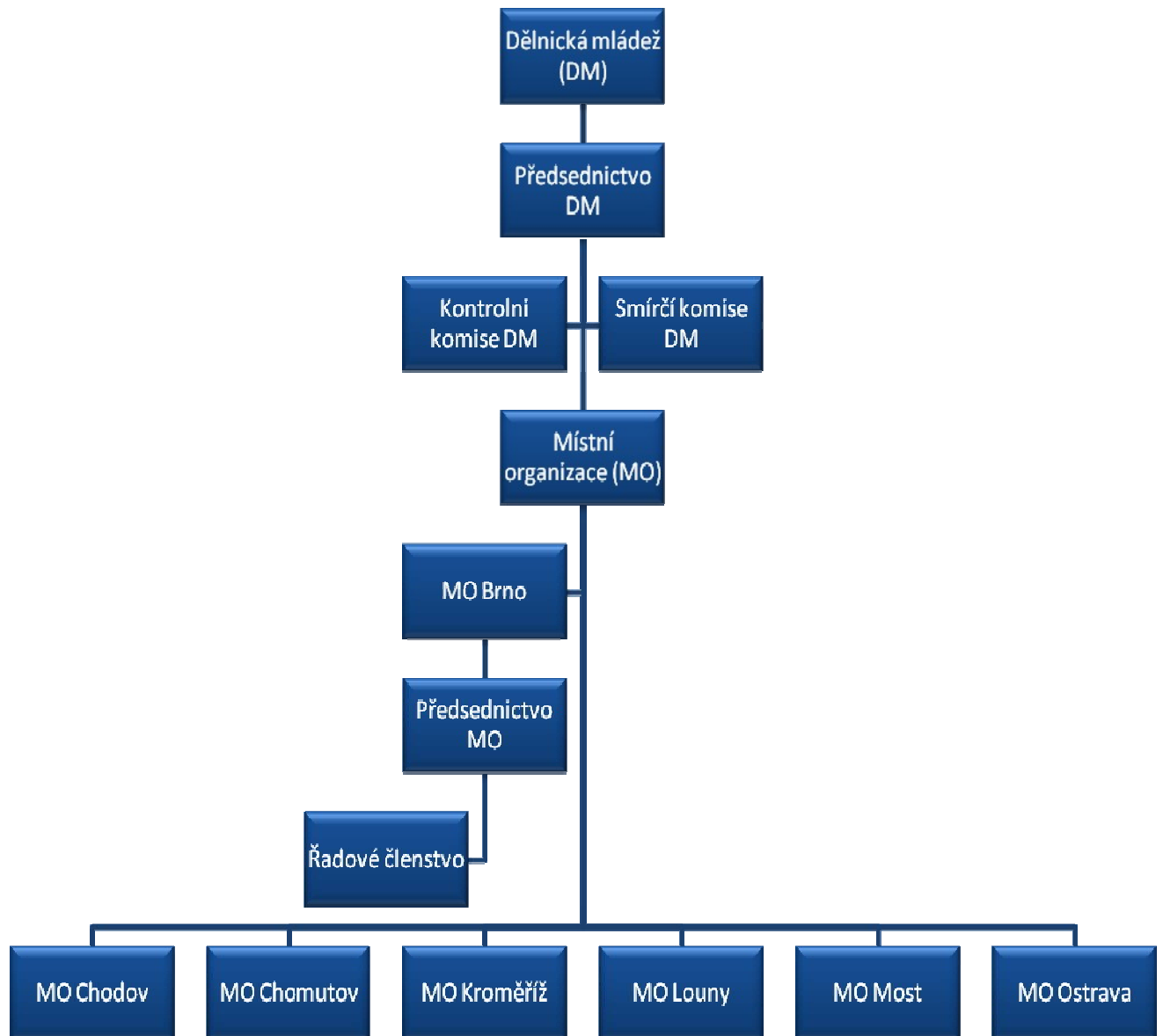
Zvolený vzorek pro rozhovory má za cíl pokrývat celou mládežnickou organizaci od vedení strany až po šestnáctiletou řadovou členku DM. Jediným kritériem pro výběr každého odpovídajícího bylo, aby reprezentoval jednu svébytnou kategorii. Pro snadnější pochopení jsem strukturu DM rozložil i ve svém úvodu (viz s. 10).

Vztah mezi DSSS a DM reprezentují především předseda strany Tomáš Vandas a Martin Zbela, který ztělesňuje propojení těchto dvou organizací, jelikož působil v minulosti jako předseda DM a zároveň je stávajícím místopředsedou DSSS. Jeho roli navíc umocňují i zkušenosti z práce v jediném občanském sdružení, které se v minulosti u nás blížilo DM. Republikánská mládež, kde byl Martin Zbela po celou dobu její existence předsedou (1998-2003), byla jedním z předobrazů pro DM v době, kdy vznikala.

Předsednictvo DM by měli reprezentovat stávající předseda DM Erik Lamprecht, místopředsedkyně Lucie Šlégrová a částečně i exmístopředseda DM Matyáš Sombati, který již v nejužším vedení DM nefiguruje, a proto dnes může zastupovat i tzv. volné členy.

Z místních organizací se nejvíce zaměřím na DM Sever a DM Brno, kde jsem vyzpovídal vůdčí osobnosti těchto místních organizací. Závěrem bych nechtěl opomenout ani skupinu řadových členů, kde popisují jejich osobní ambice, důvody vstupu do DM, jak vnímají vedení tohoto občanského sdružení atd.

Dělnická strana sociální
spravedlnosti (DSSS)

2. Historie a vývoj oficiálních stran krajní pravice v České republice po roce 1989

2.1 Úvod

V této kapitole se zaměřím na vývoj oficiálních stran a hnutí krajní pravice u nás. Velký důraz kladu na oficiální reprezentaci, jelikož druhý a neméně důležitý proud v ultrapravicovém spektru je veden neoficiální formou skrze subkultury a neregistrovaná hnutí. Ačkoliv jejich činnost dostává minimálně v médiích mnohdy více prostoru než reprezentace oficiální, pro mnou zkoumaný subjekt nehraje tento proud až tak významnou roli, proto ho ve své práci upozadím. Přesto však zejména od roku 2007¹ se oba proudy začaly propojovat více, než tomu bylo v letech minulých a Dělnická strana začala zcela otevřeně s neoficiálními skupinami a organizacemi spolupracovat. Proto bude jedna část mé kapitoly o struktuře členstva Dělnické mládeže věnována i těm členům DM, kteří jsou často s neonacismem spojováni.

Důležitost této kapitoly zvyšuje i fakt, že se v prostředí krajní pravice pohybuje poměrně úzký počet osob, které se navíc vyznačují značnou stálostí a jejich činnost je dlouhodobá. Proto není překvapením, že ve vedení DSSS, dříve DS, jsou dodnes zastoupeni její zakladatelé, kteří po neshodách opustili stranu Republikáni Miroslava Sládka, která vzešla z dřívější parlamentní strany Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR-RSČ). A i na vzniku Dělnické mládeže se silně podíleli zkušení předáci z dob Republikánů, jelikož se jejím prvním předsedou stal Martin Zbela, který má za sebou dlouhou kariéru z dob strany a po celou dobu fungování její mládežnické organizace Republikánská mládež byl jejím předsedou.

Fenomén krajní pravice u nás je zajímavý zejména velkou nestálostí volebních výsledků. Ilustrativní je, že na svém vrcholu v parlamentních volbách v roce 1996 obdržela SPR-ČSR

¹ Dělnická strana začala spolupracovat s neregistrovanými organizacemi jako Autonomní nacionalisté, Národní korporativismus, Resistance woman unity a případně sem můžeme řadit i Národní odpor, ačkoliv ten se dnes profiluje stále více jako internetový portál než ucelená organizace.

8.01%² a o deset let později v parlamentních volbách obdržel nejsilnější krajně pravicový subjekt Právo a spravedlnost³ pouze 0.23%⁴.

Srovnávat tyto volební výsledky by znamenalo naprosto pomíjet prvky jako velikost stran, vedení strany, dostupné finanční prostředky, kampaň a prostor v médiích atd. Přesto je takováto komparace důležitá - pocit, že je zde necelých půl milionů potencionálních voličů, které lze získat pro svou stranu, nepřestal představitele krajně pravicových stran nikdy ovlivňovat.

Svou kapitolu rozdělují na tři období. Prvním je období jasné dominance SPR-RSČ, které končí jejím neúspěchem v předčasných parlamentních volbách v roce 1998, kdy obdržela pouze 3.90 % a po šesti letech musela opustit dolní komoru Parlamentu České republiky. Druhým je dlouhé mezidobí mezi roky 1998 až 2007, kdy krajní pravice nemohla najít nového lídra. Do roku 2000 ještě můžeme hovořit o jasné dominanci Sládkovy strany, i přesto však pozice strany pak pouze klesala a již nikdy se z volební porážky v roce 1998 nedokázala vzpamatovat. Vidina uvolněného místa po Republikánech dala impuls ke vzniku mnoha nových stran, ať už to byly odštěpky ze Sládkovy strany nebo zcela nově založené subjekty. Třetí období, které dodnes trvá, je jasná dominance Dělnické strany sociální spravedlnosti, které po letech na okraji nezájmu pomohlo spojení s neregistrovanými skupinami, což ji přineslo nejen zájem médií, ale i volební zisky pohybující se okolo 1%.

2. 2 SPR-RSČ

Tato nejvýraznější a zároveň i nejúspěšnější krajně pravicová strana se začala formovat hned po Sametové revoluci v roce 1989. Oficiálně vznikla však až v roce 1990 a již 24. 2. 1990 se konal v Praze ustanovující sjezd strany, na kterém byl do čela strany zvolen Miroslav Sládek, který pozici v čele strany nikdy neopustil.

² Ve volbách konaných 31.5 – 1. 6. 1996 obdržela SPR-ČSR celkem 485 072 platných hlasů.

³ Koalice DS a Národního sjednocení.

⁴ Ve volbách konaných 2. -3. 6. 2006 pouze 12 756 platných hlasů.

2. 2. 1 Vývoj volebních výsledků

Strana měla relativně krátkou dobu na přípravu kampaně pro červnové volby v roce 1990. Přesto do voleb šla, dokonce v koalici s Všelidovou demokratickou stranou⁵, avšak volby pro ni znamenaly velké zklamání, jelikož obdržela pouze 1% platných hlasů.

Tento neúspěch vyvolal uvnitř strany velké pnutí, které znamenalo zejména rozpad volební koalice, obě strany již nadále působily nezávisle na sobě. Významný byl rovněž odchod části členů, kteří krátce po volbách zakládají Radikální republikánskou stranu.⁶ Stranu navíc opustil i její čestný předseda Josef Šárka.⁷ (Mareš 2003, s. 191)

Přesto tyto události dokázal Miroslav Sládek ustát a všechna aktivita směřovala k volbám v roce 1992. Strana se stala nejen nejsilnějším subjektem na krajně pravicové scéně, ale stala se i největším příjemcem tzv. protestních hlasů. Ve volbách uspěla a do České národní rady se dostala se ziskem 5,98 %, což jí ve výsledku přineslo 14 mandátů. V rámci Sněmovny lidu Federálního shromáždění a Sněmovny národů Federálního shromáždění strana dokonce překročila 6 %⁸.

Strana byla po celou dobu svého působení spojena s neustálými skandály a na příklad v rámci Poslanecké sněmovny České republiky, do něž se Česká národní rada transformovala po rozpadu federace, opustilo poslanecký klub Republikánů během volebního období devět ze čtrnácti poslanců. Předseda strany Miroslav Sládek byl navíc po rozpadu federace bez mandátu, jelikož byl zvolen do zrušené SL FS.⁹ (Mareš 2003, s. 195)

Navzdory těmto událostem strana ve volbách v roce 1996 dosáhla svého dosud největšího úspěchu, když obdržela 8,01% platných hlasů a počet jejích poslanců se rozrostl o další čtyři,

⁵ Tato strana prezentovala sama sebe jako stranu hájící zejména zájmy soukromých podnikatelů. V programu však měla i bod, kde požadovala odchod zahraničních pracovníků z důvodu boje s nezaměstnaností.

⁶ Radikální republikánská strana byla založena 23. 6. 1990. Nikdy se však ani zdaleka nepřiblížila volebním výsledkům strany, od které se v roce 1990 odtrhla.

⁷ Bývalý člen ilegální skupiny Agrárního dorostu z počátečního období Protektorátu Čechy a Morava.

⁸ SL FS – Strana získala 6,48%, což stačilo na osm mandátů, SN FS – 6,37% a šest mandátů.

⁹ SPR-RSČ se výrazně zasazovala za udržení federace.

tedy na 18. Strana se poučila ze svých chyb a zejména poslanecký klub již vykazoval velkou stabilitu, jelikož za dva roky ho neopustil žádný z poslanců.

Naopak v oblasti skandálů a afér byla strana ještě aktivnější než v minulosti. Za jejich vrchol lze označit 7. leden 1998, kdy byl předseda strany Miroslav Sládek vzat do vazby za podněcování k národnostní a rasové nenávisti při jednom z jeho projevů zaměřených proti německému obyvatelstvu.

Předčasné volby konané v červnu roku 1998 znamenaly pro stranu velký neúspěch, kdy se do Poslanecké sněmovny nedostala, jelikož obdržela pouze 3,90% platných hlasů. Tento neúspěch znamenal nejen další vlnu štěpení strany, která vyvrcholila odchodem jednoho z nejbližších Sládkových spolupracovníků a osobností strany Jana Vika. Strana navíc začala ztrácet velmi rychle podporu voličů a již nikdy nezaznamenala v žádných volbách pronikavý úspěch, ať již kandidovala pod novým názvem Republikáni Miroslava Sládka¹⁰ nebo opět pod staronovým SPR-RSČ. Po dalším volebním neúspěchu, který strana zaznamenala při krajských volbách v roce 2000,¹¹ kde nezískala ani jeden mandát, se její vnitřní rozklad projevil natolik, že se dá tvrdit, že jedinou dobře fungující složkou po roce 2000 byla Republikánská mládež. Tomuto občanskému sdružení, které se hlásilo ke Sládkově straně, bude věnována následující kapitola.

Jen pro ilustraci: strana kandidovala i v loňských parlamentních volbách, avšak pouze v Libereckém a Středočeském kraji, kde dohromady obdržela pouze 1993 hlasů, což v konečném součtu stačilo na 0,03 %.

2. 2. 2 Program strany a příčiny krachu ve volbách v roce 1998

Programová stránka strany byla stejně kontroverzní jako strana samotná. Miroslav Sládek svou stranu sám označoval za ultrapravicovou a nebál se otevřeně útočit na skupiny, vůči kterým se strana vymezovala, což mu přineslo mnoho problémů včetně výše zmíněného

¹⁰ Strana se transformovala do RMS, jelikož na SPR-RSČ byl uvalen konkurz.

¹¹ Do těchto voleb šla strana jako koalice Republikáni Miroslava Sládka, kterou tvořilo SPR-RSČ. Sdružení důchodců ČR a Nezávislá republikánská mládež.

zadržení. Velmi zřetelně se u ní navíc projevoval silný antikomunismus, fenomén, který je pro krajně pravicové strany typický.

Strana se odlišovala od zbytku politického spektra velmi aktivistickým stylem a silně pravicovým populismem. Zřetelně se vymezovala vůči Němcům a Romům, kteří nebyli v projevech zástupců strany označováni jinak než cikáni. Dalším silným předmětem kritiky byla i tehdejší vláda a strana proslula i útoky na tehdejšího prezidenta České republiky Václava Havla. Ve stranických tiskovinách a projevech strana velmi často stála na hranici otevřeného rasismu, na druhou stranu, přestože často spolupracovala s rasistickou částí skinheads a zejména na začátku devadesátých let se těšila jejich silné podpoře, neobjevovaly se u ní prvky antisemitismu v takové míře jako na příklad v týdeníku *Politika*.¹² Dalším neméně důležitým bodem v jejich programu byl silný důraz na bezpečnost. Strana prosazovala zvýšení pravomocí policie, znovuzavedení trestu smrti a dále požadovala o dost přísnější tresty pro drogové dealery.¹³ Zároveň strana neopomenula ani odpor vůči přistěhovalcům,¹⁴ kdy přistěhovalce společně s romskou menšinou vinila z rostoucí kriminality. (Charvát 2007, s. 144)

Strana se zaměřovala na český nacionalismus a izolacionismus, proto nesouhlasila se vstupem ČR do NATO a EU. Sdružení pro republiku- Republikánská strana Československa působila v mnoha ohledech jako strana jednoho muže. Na jednu stranu strana disponovala demokratickými mechanismy, na druhou stranu však měl Miroslav Sládek tak silnou pozici, že vše bylo podřízeno poslušnosti stranickému vedení. (Charvát 2007, s. 145)

Jak již bylo zmíněno, strana se také profilovala silným protiněmectvím¹⁵, které se projevovalo zejména častým upozorňováním na hrozbu vrácení majetku zpět do rukou sudetských Němců, obranou jejich odsunu a Benešových dekretů. Německo bylo Republikány označováno jako

¹² Týdeník *Politika* vydávali mezi lety 1991-1992 Josef Tomáš a Josef Voříšek. Texty zde byly plné antikomunismu a antisemitismu, kdy 17. listopad byl prezentován jako pouhý zastírací manévr KSČ a mezinárodního židovstva. Antisemitismus, který se objevoval v *Republice*, je spojen s osobou Tomáše Kebzy, který byl za své antisemitské články i odsouzen.

¹³ Tématika drog patřila k velmi oblíbeným tématům Miroslava Sládka a jeho řešení odvykání drogově závislých při práci v kamenolomu, dodnes patří k nejsledovanějším videím z české politiky na internetu.

¹⁴ Tento bod se objevuje téměř ve všech programech krajně pravicových stran nejen u nás, ale v celé Evropě.

¹⁵ Typické i pro nejslavnější skinheadskou skupinu Orlík.

největší zahraniční hrozba pro náš stát. Z pohledu vývoje extrémní pravice nám tyto postoje ukazují posun stran krajní pravice od otevřené nenávisti k Německu v podání SPR-RSČ¹⁶ až po společné demonstrace a označování německé ultrapravicové strany NPD jako svého vzoru v případě DSSS.¹⁷

Články v tiskovinách, ale i výstupy zejména jejího předsedy se nesly ve velmi agresivním, útočném duchu. Strana ráda útočila na vládu a velmi často se snažila vytvářet senzace, což vedlo k tomu, že jejich hlavní tiskovina *Republika* byla plná bulvárních článků. Naopak programy byly psány méně rozsáhlou, konkrétní a věcnou formou. Některé články v *Republice* byly oproti samotnému programu mnohem více extrémistické.

Příčiny neúspěchu ve volbách v roce 1998 lze spatřovat hned v několika oblastech. Primárně neúspěch můžeme vidět v přežitosti témat. Strana po celou dobu svého působení v Parlamentu České republiky byla v opozici a pouze kritizovala a poukazovala neustále na stejná nebezpečí a problémy, které pro část voličů přestaly být po šesti letech natolik palčivými, aby dali svůj hlas znovu Republikánům. Druhý bod, který přispěl ke konci strany, je vymizení dvou klíčových témat. Jednak fenomén nutnosti autority byl již po téměř deseti letech od revoluce značně nepodstatný, jelikož počáteční porevoluční nejistota již vymizela, a proto voliči Sládkovy strany spíše hledali sociální jistoty, jež jim nabízela na rozdíl od SPR-RSČ především ČSSD.

Stejně jako nedostatečná atraktivita programových otázek, přispěly ke krachu strany i její vnitřní problémy, které můžeme spatřovat hned ve třech bodech. Prvním je bezpochyby problematická osobnost Miroslava Sládka, který přestože stranu do dolní sněmovny dvakrát dostal, byl neustále spojován se značným počtem afér a skandálů, které stranu dělaly krajně nedůvěryhodnou. Navíc finanční aféry strany měly za důsledek další negativní prezentaci strany v médiích a zejména ztrátu důvěry u mnoha voličů. V neposlední řadě stranu po celou dobu její existence provázelo časté štěpení a vytváření nových stran. Ačkoliv se strana mezi

¹⁶ Přesto v roce 1991 se Sládek údajně sešel s Franzen Schonhuberem předsedou strany Die Republikaner, kdy po něm požadoval finanční podporu. Schonhuber však do Prahy poslal pouze propagační materiály a to Sládka rozladilo natolik, že od té doby začal realizovat svoje antiněmecké výpady. Schůzka nebyla stranami nikdy potvrzena a informaci o ní přineslo německé ultralevicové periodikum Antifaschistische Naachrichten.

¹⁷ Svou roli zde sehrály skinheadska a neonacistická hnutí, které jako první přešla od oslavování české historie a husitství k neonacismu, kdy se postupně začali hlásit k odkazu Třetí říše.

lety 1996-1998 snažila působit jednotně a tomuto štěpení zabránit, začala naopak působit ještě více jako strana jednoho muže.

2. 3 Hledání nového lídra

Volby do Poslanecké sněmovny v roce 1998 odstartovaly strmý pád SPR-RSČ, což vytvářelo prostor pro další strany a subjekty, které viděly potenciál získat na svou stranu podporu, ze které se v minulosti těšila strana Miroslava Sládka, která svou dominantní pozici držela až do roku 2002,¹⁸ i když již jen v rámci krajní pravice.

Přesto se v roce 2001 objevil projekt, který měl ambice minimálně Republikány Miroslava Sládka porazit. Vlastenecká republikánská strana odštěpená od Sládka již v roce 1996 se otevřela členům neonacistického Národního odporu (NO) a ministrem vnitra rozpuštěné Národní aliance (NA). Na sjezdu strany 3. 3. 2001 došlo k přijetí mnoha členů z řad NO a NA a došlo tak k faktické kolonizaci této strany. Strana se chtěla přejmenovat na Národně sociální blok, což jí Ministerstvo vnitra odmítlo zaregistrovat, a tak zvolila nový název Prává alternativa. (Charvát 2007, s. 152)

Tento ambiciózní projekt však velmi rychle zkrachoval, a to zejména díky vnitřním sporům a silné neonacistické členské základně, která do značné míry snižovala šance strany oslovit běžné voliče. Ještě v roce 2001 se strana téměř rozpadá a ve volbách v roce 2002, ke kterým směřovala svou činnost ani nekandiduje a svou činnost utlumuje téměř na minimum.

Zcela přelomovými jsou tak roky 2002 až 2003. Čas strany Miroslava Sládka definitivně končí a vzniká zde mnoho nových subjektů. Mezi nejvýznamnější patří Národní sjednocení, Národní strana a Dělnická strana, další odštěpek od Republikánů, jejíž jádro tvořili zejména funkcionáři z Republikánské mládeže, která byla Ministerstvem vnitra 5. února 2002 rozpuštěna.

Národní strana, tento krajně pravicový a silně nacionalistický subjekt, měla problémy již při svém vzniku, který se táhl dlouhé dva roky a až na podzim roku 2002 zrušil Nejvyšší soud

¹⁸ Ve volbách do Poslanecké sněmovny v červnu 2002, získali republikáni již pod novým názvem Republikáni Miroslava Sládka 0,97 %.

původní rozhodnutí Ministerstva vnitra o odmítnutí registrace této strany. Tento opět velmi ambiciózní projekt je pro vývoj krajní pravice u nás významný ze tří důvodů. Jednak je to první strana svého druhu, v jejímž čele stála žena, předsedkyní strany se stala Petra Edelmannová. Druhým zajímavým bodem je, že strana nikdy nebyla populární u krajně pravicových neregistrovaných skupin, což pro ni znamenalo zejména velmi nízké počty návštěvníků na jejich akcích a mítincích, které byly navštěvovány především členy a vedením strany. Strana byla dokonce mnohými označována jako strana policejních konfidentů a udavačů a nikdy se jí oblibu v tomto prostředí nepodařilo zvýšit. Přesto však právě Národní strana iniciovala vznik jednoho z nejzajímavějších projektů u nás v posledním desetiletí. Tímto projektem se stala tzv. Národní pětka.

Národní pětka představovala politickou formaci nacionalisticky orientovaných stran, které chtěly společnou kandidaturou posílit svoji pozici a zvýšit šanci na úspěch v parlamentních volbách v roce 2006. V projektu se sešly Národní strana, Národní sjednocení (NSJ), Dělnická strana, Republikáni Miroslava Sládka (RMS) a České hnutí za národní sjednocení. 29. ledna 2005 strany podepsaly společné komuniké, v němž potvrdily vytvoření společné kandidátky. (Mareš, Vejvodová 2010, s. 46)

Přesto však tento projekt opět ukázal, že shoda se hledá na poli krajní pravice velmi těžko a nevydržel ani do parlamentních voleb. Za rozpad mohly zejména dva důvody, jednak odpor DS k osobě Miroslava Sládka, který prý činil projekt nedůvěryhodným a také odpor NSJ a DS k vůdcovské pozici Národní strany, která na jednu stranu s projektem přišla, na stranu druhou však ostatní strany nepřevyšovala ani velikostí členské základny ani většími předvolebními preferencemi.

Do voleb tak nakonec Národní strana kandidovala samostatně a obdržela pouze 0,17% , což bylo ještě méně než odtržené strany DS a NSJ, které šly spolu s dalšími menšími subjekty¹⁹ do voleb v koalici Právo a spravedlnost. Tento název strany okopírovaly od úspěšné strany v Polsku a jejich volební zisk činil 0,23%.

¹⁹ Ve volbách kandidovaly spolu s Agrární stranou a Demokratickou stranou sociální spravedlnosti.

Národní strana, která média přitahovala převážně skrz skandály²⁰ v žádných volbách, ve kterých kandidovala, úspěch nezaznamenala. A v roce 2009 po volbách do EP²¹ svou činnost utlumuje úplně.

Dalším subjektem, který již byl výše zmíněn, je Národní sjednocení. Tato strana, která zastupuje fundamentálně katolický proud české krajní pravice, vznikla obdobně jako Národní strana v roce 2002. Do dějin se zapsala hlavně účastí v koalici Právo a spravedlnost. Dnes je strana neaktivní, avšak část jejích členů a vůdčích osobností²² se angažuje v občanské iniciativě D.O.S.T.²³

Třetí a nejvýznamnější stranou, která vznikla v roce 2002, byla Dělnická strana. Tato strana byla 20. 12. 2002 Ministerstvem vnitra zaregistrována jako strana Nová síla, tento název byl záhy změněn na Dělnickou stranu. Jednalo se o další odštěpek ze Sládkovy strany, avšak s jedním velkým rozdílem, že mezi zakladatele patřily mnohé vůdčí osobnosti Republikánské mládeže v čele s jejím bývalým předsedou Martinem Zbelou a pokladníkem Jiřím Štěpánkem,²⁴ kteří byli podpořeni i dalším významným členem a nynějším předsedou strany Tomášem Vandasem, který dlouhodobě zastával funkci tajemníka jak v SPR-RSČ, tak i v RMS. Dalším zakládajícím členem byl i Petr Kotáb. Zajímavé je, že všichni čtyři jsou dodnes členy předsednictva strany.²⁵

²⁰ Na příklad umístění kamene na místě koncentračního tábora v Letech u Písku.

²¹ Strana obdržela v těchto volbách celkem 0,26 %.

²² Na příklad její bývalý předseda František Červenka.

²³ Občanská iniciativa, která se utvořila kolem manifestu D.O.S.T. a vyznačuje se podporou Václava Klause, tradiční rodiny, soukromého vlastnictví, silným euroskepticismem a odmítavým postojem vůči Lisabonské smlouvě. Iniciativu podporuje mnoho občanských sdružení v čele s Občanským institutem, ale i politické strany zejména pak Strana svobodných občanů a Suverenita a také někteří politici z ODS.

²⁴ Oba dva měli důležité funkce i v rámci strany. Martin Zbela byl členem republikového předsednictva, vedoucí sekretariátu strany a šéfredaktorem stranických novin. Jiří Štěpánek byl zástupcem šéfredaktora stranických novin.

²⁵ Vandas předseda DSSS, Štěpánek výkonný místopředseda DSSS, Zbela a Kotáb místopředsedové DSSS.

I Dělnická strana zprvu hledala cestu, jak oslovit voliče a přitáhnout zájem médií. Krátce po svém vzniku se strana začala uchýlovat k typicky republikánské rétorice v oblasti česko-německých vztahů, kdy upozorňovala na Německo jako na hrozbu. V kontrastu s dnešní otevřenou spoluprací s německou krajně pravicovou NPD je vidět, že strana hledala několik let cestu, jakou se bude ubírat.

Po neúspěšných vlastních projektech začala strana spolupracovat s dalšími krajně pravicovými subjekty,²⁶ a jak již bylo zmíněno, byla součástí projektu Národní pětky, kde velkou měrou přispěla k jejímu zániku. Po necelých dvou letech spolupráce s NSJ v rámci koalice Právo a Spravedlnost, strana na začátku roku 2007 oznámila, že se vydá vlastní cestou. Tato cesta znamenala začátek spolupráce s neregistrovanými nacionalistickými hnutími v čele s Národním korporativismem vedeným Jiřím Petřivalským. Od začátku této spolupráce se DS, později DSSS stává dominantním hráčem na poli krajní pravice v České republice.

2. 4 Dominantní Dělnická strana, později Dělnická strana sociální spravedlnosti

Spolupráce s neregistrovanými hnutími se straně vyplatila hned z několika důvodů: Za prvé, strana zaznamenala velký nárůst počtu demonstrantů na svých akcích, což přirozeně přitáhlo i pozornost médií, ve kterých se strana začala poměrně pravidelně objevovat. Druhým důležitým prvkem spolupráce je i nárůst členské základny z řad krajně pravicových aktivistů. Strana se však poučila ze zkušenosti, kterou zaznamenala Vlastenecká republikánská strana, kterou aktivisté z řad NO a NA, de facto kolonizovali a ačkoliv členům neregistrovaných hnutí umožnila vstup do své strany, vedení a směřování strany stále drží v rukou čtveřice zakladatelů.

²⁶ Např. při krajských volbách v roce 2004 ve Středočeském kraji sestavila společnou kandidátku s Národní stranou. Výsledkem bylo 313 obdržených hlasů a pouze 0,11% v celkovém součtu.

Tato spolupráce vyvrcholila ukončením činnosti Národního korporativismu, kdy tiskový obor NK v čele s Jiřím Petřivalským²⁷ doporučil svým příznivcům, vydat se politickou cestou v rámci DS nebo se dále věnovat subkulturní činnosti pod hlavičkou Autonomních nacionalistů.²⁸ (Tiskový obor NK, 2008 s. 1)

2. 4. 1 Největší aféry kolem Dělnické strany

Spojení s aktivisty ze subkulturního prostředí s sebou přináší nejenom nárůst demonstrantů, ale větší agresivitu a násilí. Ta se naplno projevila zejména 17. listopadu 2008 v tzv. „Bitvě o Janov.“²⁹ Strana byla sice během demonstrace zcela průlomově majoritně podporována místním obyvatelstvem, ale tato demonstrace a následný plánovaný pochod sídlištěm se zvrhnul v několikahodinovou válku s policií.

Velmi nepříjemnou aférou pro stranu byl žhářský útok ve Vítkově v dubnu 2009. Ačkoliv strana deklarovala, že s útokem nemá nic společného, média stranu se žháři,³⁰ jejichž útok způsobil těžké popáleniny dvouleté romské holčičce, spojovala. I tato událost přispěla ke zvyšujícímu se tlaku části veřejnosti na zákaz DS.

Druhý soudní proces projednávající rozpuštění DS, se již stal pro stranu osudným. 17. listopadu byla strana prohlášena jako protiústavní a rozpuštěna. Strana neuspěla ani

²⁷ Sám Jiří Petřivalský do strany vstoupil, v několika volbách za ni kandidoval a v současnosti zastává funkce předsedy MO DSSS Praha a je předsedou Republikové smírčí a rozhodčí komise DSSS.

²⁸ Národní korporativismus proto tímto oficiálně ukončuje svoji činnost. Pobočky NK budou nadále pokračovat ve své práci pod hlavičkou Autonomních nacionalistů. Dále vyzýváme všechny naše členy, kteří mají zájem o politickou činnost na oficiální úrovni ke vstupu do Dělnické strany. Rovněž apelujeme na všechny nacionalisty, aby využili možnosti existujících uskupení a přidali se k nám na naší cestě za vítězstvím. (Tiskový obor NK, 2008, s. 1-2)

²⁹ Demonstrace byla podpořena událostmi ze 4. října, kdy byly Ochranné sbory strany (ochranné sbory měly sloužit k monitoringu problematických míst v České republice) v čele s Lucií Šlégrovou verbálně napadány skupinkou Romů.

³⁰ Krajský soud v Ostravě potrestal čtveřici žhářů z Vítkova. Jaromír Lukeš, David Vaculík a Ivo Müller stráví ve vězení 22 let, Václav Cojocar 20 let. Všichni čtyři se na místě odvolali a Vrchní soud v Olomouci jejich tresty ponechal v platnosti, s výjimkou Ivo Müllera, kterému byl trest o dva roky snížen.

s odvoláním k Ústavnímu soudu.³¹ Proto členská základna přešla pod již připravený subjekt Dělnická strana sociální spravedlnosti.

2. 4. 2 Volební výsledky DS a DSSS

Dělnická strana po změně své strategie a proniknutí do veřejného povědomí zaznamenala relativně strmý nárůst preferencí. Poprvé se to projevilo v krajských volbách v roce 2008, kdy strana dosáhla na celkově 0,99% odevzdaných hlasů a v kontrastu s krajskými volbami v roce 2004 si polepšila o celkem 25 486 hlasů.³²

Poslední volby, kterých se strana zúčastnila pod názvem Dělnická strana, byly volby do Evropského parlamentu,³³ kde zaznamenala svůj dosavadní největší úspěch, jelikož překročila 1% hranici zaručující finanční příspěvek, ze kterého strana mohla financovat další fungování.

Po zániku DS, šla strana do supervolebního roku 2010 pod stávajícím názvem Dělnická strana sociální spravedlnosti a za svůj cíl si vytyčila dosažení 1,5 %, tedy hranice, kdy by strana dosáhla opět na finanční příspěvek. Tento cíl se jí však nepodařilo splnit a strana po strmém růstu preferencí získává stabilně podporu okolo 1%. V parlamentních volbách v roce 2010 strana získala 1,14%, kdy ji volilo téměř šedesát tisíc voličů.³⁴

Relativně silné vystřízlivění čekalo stranu po komunálních volbách konaných v říjnu téhož roku, zatímco ve volbách do zastupitelstva hl. města Prahy si strana nedělala velké ambice a téměř 11 tisíc odevzdaných hlasů,³⁵ nebylo bráno jako zásadní neúspěch. V komunálních volbách se straně nepodařilo získat ani jediný mandát, a zejména neúspěch v severních

³¹ Ústavní soud odmítl jejich žádost jako neopodstatněnou.

³² V krajských volbách v roce 2004 DS kandidovala pouze v 8 z 13 krajů, na rozdíl od roku 2008, kdy již sestavila kandidátky ve všech krajích.

³³ V těchto volbách strana obdržela 25 368 hlasů, což ve výsledku znamenalo 1,07% hlasů. Jen pro kontrast ve volbách do EP v roce 2004 strana obdržela 4 289 hlasů, což stačilo pouze na 0,18 %.

³⁴ Přesně strana získala 59 888 odevzdaných hlasů.

³⁵ DSSS obdržela 10 918 hlasů (0,32 % všech hlasů).

Čechách, kde se strana těší největší podpoře, znamenal největší zklamání. Strana tak dokonce přišla o své tři zastupitele, které získala v komunálních volbách v roce 2006.³⁶

Předseda strany se zapojil i do senátních voleb za obvod Most a se svým volebním heslem: „Zruším Senát!“ obdržel 5, 13% hlasů, což ho řadilo na sedmé místo z osmi kandidátů.

Strana nyní hodlá vše směřovat ke krajským volbám v roce 2012, kde se po vzoru německé NPD bude snažit zaměřit svou kampaň zejména na kraje, kde se těší největší a nejstabilnější podpoře, zejména tedy na Ústecký kraj, kde je pravděpodobnost jejího úspěchu nejvyšší.

2. 4. 3 Programové otázky DS a DSSS

Dělnická strana a později i DSSS se svým programem nijak výrazně neliší od ostatních krajně pravicových stran u nás. Její program, který byl představen při vzniku strany je pouze minimálně doplňován a DSSS ho od zrušené DS prakticky převzala.

Programová listina strany klade důraz na nacionalismus, staví se proti Evropské unii a imigraci, zároveň se však vymezuje vůči totalitním režimům 20. století, zejména vůči nacismu a komunismu. Strana dále preferuje model tradiční rodiny, sociální jistoty a rozvoj domácího podnikání. (Programová listina DSSS)

Program strany stojí na třech pilířích. První pilíř tvoří oblast národně polická, která je tvořena dalšími body. Strana požaduje zejména nutnost znovuoobnovení svrchovanosti České republiky, která je nyní ohrožena federalizací Evropy, kdy strana odmítá posilování pravomocí Evropské unie. Zároveň se zde objevuje požadavek na vystoupení z NATO. V rámci zahraniční politiky by měla Česká republika odmítat pomoci zemím třetího světa. Další důležitou částí prvního pilíře je i striktní odmítnutí imigrace a přistěhovalectví. Strana dále požaduje rozsáhlou reformu institucionálního zřízení České republiky a posílení přímé demokracie, kdy požaduje zrušení horní komory Parlamentu, přímou volbu prezidenta, zavedení zemských hranic Moravy a Slezska či posílení pravomocí měst a obcí v právní i daňové oblasti. DSSS navíc navrhuje imperativní mandát pro poslance, zrušení politické imunity mimo politickou činnost, zavedení 3% vstupní klauzule pro vstup do Poslanecké

³⁶ DS získala v komunálních volbách v roce 2006 jednoho zastupitele ve Výsluní a dva v Rokytnici.

sněmovny či zrušení státních dotací pro politické strany za mandáty poslanců a senátorů. (Program DSSS 2011)

Druhým pilířem je pilíř zahrnující morální a mravně politické záležitosti. Kdy strana nejprve mluví o nutnosti uvědomění si, že evropská kultura stojí na řecko-římské kultuře a křesťanství. DSSS shledává klíčovým zastavit odklon od těchto tradic a návrat ke konzervativně morálně-duchovním hodnotám. Konkrétní požadavky jsou zavedení trestu smrti za určité trestné činy,³⁷ zavedení absolutního zákazu všech drog, novelizovat zákon o policii a zavést zákon o domovském právu. Strana naopak odmítá registrované partnerství a systematické zvýhodňování některých občanů, které je dle strany na příklad pro oblast sociálních dávek v České republice běžné. (Program DSSS 2011)

Posledním pilířem je oblast ekonomická a sociální. Zde se strana zaměřuje zejména na oblast práce a zaměstnanosti. Je zde patrný prvek silné podpory domácího průmyslu a zemědělství a zamezení přílivu kapitálu ze zahraničí. Stejně jako nutnost podpory českého venkova a zemědělství. V tomto pilíři navíc vždy jedním odstavcem shrnuje svůj program v oblasti daňové politiky, ekologie, školství, zdravotnictví a důchodové reformy. (Program DSSS 2011)

Všechny tři pilíře pak tvoří jeden nedílný celek. Dá se tedy tvrdit, že strana žádným tématem nevybočuje z mantinelů typických pro krajní pravici. A ačkoliv se strana snaží přicházet i s dalšími tématy jako důchodová reforma, řešení jak čelit krizi či program pro zemědělce, tyto témata nemohou přebít nacionalistickou prezentaci strany. Odpor vůči menšinám, zejména pak Romům, přistěhovalcům či nařízením z Bruselu je pro stranu typický. Strana navíc ráda sama o sobě tvrdí, že jde proti proudu a je jedinou skutečnou národní opoziční stranou u nás.

³⁷ Brutální zločiny spojené především s násilím na dětech.

3. Republikánská mládež

3.1 Úvod

Republikánská mládež (RM) hraje ve zkoumání nejen české krajní pravice, ale i samotné Dělnické mládeže (DM) velmi významnou roli. A to hned z několika důvodů, jednak RM po roce 2000 byla jedinou kompaktně fungující složkou uvnitř zcela rozložené strany SPR-RSČ a pak její vedoucí představitelé zakládali nejen Dělnickou stranu, ale o sedm let později i Dělnickou mládež. Zároveň RM bylo prvním a do vzniku DM jediným občanským sdružením, které bylo takto úzce spjato se stranou krajní pravice. Z těchto důvodů byla RM jediným možným domácím předobrazem při vytváření DM.

3.2 Vznik RM

Návrh na registraci občanského sdružení Republikánská mládež podal přípravný výbor vedený Vojtěchem Matouškem 1. dubna 1997. Ministerstvo vnitra registraci provedlo 30. května téhož roku. Předsednictví přípravného výboru poté přešlo na Martina Zbelu, který od roku 1998 zastával také funkci šéfredaktora *Republiky*. Krátce po svém vzniku se centrum RM přesunulo z Plzně do Prahy, kde jí strana poskytla kanceláře ve svém pražském sídle. Ačkoliv RM právně působila zcela samostatně, fakticky byla úzce propojena a přidružena k SPR-RSČ.³⁸ Ustavující sjezd RM se konal 24. října 1998 v Praze, za účasti vysokých představitelů strany včetně jejího předsedy Miroslava Sládka. Předsedou RM byl zvolen Martin Zbela, místopředsedy byli zvoleni Tomáš Kebza a Pavel Procházka. Právě pozice místopředsedy tehdejšího redaktora *Republiky* Tomáše Kebzy budila největší pozornost, jelikož se běžně objevoval i na akcích, které pořádal Národní odpor (NO). Spolupráce s NO byla u Tomáše Kebzy³⁹ dlouhodobějšího charakteru. Dokonce se objevily fotografie, na kterých drží v rukou vlajku s hákovým křížem. Po zveřejnění těchto fotografií v České televizi na své funkce rezignuje a je nahrazen Alenou Kotábovou. (Mareš 2003, s. 215-217)

³⁸ Později ke straně Republikáni Miroslava Sládka.

³⁹ Tomáš Kebza byl souzen i za své články, které publikoval v *Republice* a za násilnou trestnou činnost.

Podle Martina Zbely již v době prvního kongresu existovalo několik desítek místních organizací a mládež měla stovky členů. RM později uváděla, že má okolo 1200 členů. Toto číslo bylo však podle všeho velmi nadhodnoceno, jelikož demonstrací a akcí RM se účastnilo okolo 150 – 300 lidí. Většinu účastníků však běžně netvořili členi RM, ale příznivci skinheads a v případě, že se akcí neúčastnili, počet demonstrantů výrazně klesl. Jako příklad lze uvést demonstraci proti šikaně ze strany Ministerstva vnitra, které se účastnilo cca. 15 demonstrantů.⁴⁰

3. 3 Program a činnost

Program občanského sdružení byl schválen na prvním sjezdu RM v roce 1998 a je silně inspirován politickou stranou, ke které se RM hlásila. Je členěn do několika oddílů: školství, problematika drog, bezpečnost, politika a armáda, sociální oblast, kultura, sport a tělovýchova a ochrana životního prostředí. Z těchto oddílů se RM nejvíce zaměřovala na boj proti drogám, kdy žádala tresty smrti pro dealery drog, financování léčby narkomanů z jejich prostředků a odmítala rozdělení na měkké a tvrdé drogy. Tento postoj se snažila RM podpořit petiční kampaní STOP DROGÁM. V programu se dále objevují požadavky na zamezení přílivu imigrantů, zákaz anarchistických uskupení a nutnost hájit národní zájmy.

Po svém zaregistrování se zaměřila RM zejména na nábor nových členů skrze letákovou kampaň. Hlavní akce tohoto sdružení se však odehrály až v roce 1999, kdy RM realizovala aktivity proti zásahu NATO v Jugoslávii a výše zmíněnou kampaň STOP DROGÁM.

Z místních organizací vyčnívala činnost nejaktivnějších buněk RM na severní Moravě, které uspořádaly několik demonstrací.⁴¹ V Praze byla nejvýznamnější akcí demonstrace u sousoší

⁴⁰ Demonstrace se konala 23. 3. 2002, tedy již po rozpuštění RM

⁴¹ Na příklad demonstrace proti vstupu do NATO v Bohumíně 27. května 2000, odpor vůči drogám a vstupu do EU – Opava 22. července 2000 nebo podpora národní identity a boj proti drogám v Orlové 31. března 2001.

Kalvárie⁴² na Karlově mostě 18. března 2000, kde se RM vymezovala vůči umístění vysvětlujících tabulek, které objasňovaly antisemitský kontext sochy. Převážnou část činnosti místní organizace Brno tvořila pouze podpora na akcích strany. Republikánská mládež byla po celou dobu své existence úzce spjata nejen s hnutími jako Vlastenecká liga nebo Národní aliance, ale na jejích akcích se běžně objevovali i neonacističtí skinheads, kteří skrze Tomáše Kebzu pronikli i do vedení celé mládeže. (Mareš 2003, s. 215-217)

3. 4 Rozpuštění RM

V roce 2001 byla Republikánská mládež upozorněna Ministerstvem vnitra na dva závadné body jejího programu. První byl v oddílu politika a armáda, bod první, kde první věta zní: „*V politice jako takové budeme prosazovat důsledné hájení našich národních zájmů.*“ (Program RM z 24. října 1998)

Tato věta byla podle mínění Ministerstva vnitra závadná, jelikož občanské sdružení v politice nemůže nic prosazovat, jelikož tato činnost je určena výhradně politickým stranám.

Druhý konfliktní požadavek, který měla RM v programu, se nacházel v oddílu bezpečnost, pod bodem tři a zněl: „*Konečně dořešit otázku nepřizpůsobivých etnik, např. cikánů - mj. obnovením domovského práva, odbouráním všech neoprávněných výhod apod. Na společnosti nebude a nesmí nikdo parazitovat.*“ (Program RM z 24. října 1998)

Zde došlo Ministerstvo vnitra k názoru, že je takovýto požadavek v rozporu se zákonem o sdružování, konkrétně ustanovením o nepřípustném působení sdružení, které mají za cíl popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, rasu a původ. Obě výtky ministerstva RM odmítla, přesto ze svého programu vyškrtla pasáž, ve které požadovala obnovení domovského práva. Navzdory tomu byla 5. února 2002 rozpuštěna, jelikož dle ministerstva občanské sdružení pokračovalo v činnosti, k níž se jeho

⁴² Roku 1696 byl na kříž připevněn zlacený hebrejský nápis *Svatý, Svatý, Svatý Hospodin zástupů*, který musel zaplatit pražský žid Elias Backoffen, jelikož se údajně kříži posmíval. Protože židovské občany a návštěvníky Prahy nápis mátl a urážel, byly sem roku 2000 umístěny tři bronzové tabulky s vysvětlujícím textem, který poukazuje na historické souvislosti kuriózního spojení křesťanského výjevu a hebrejského nápisu.

výtky vztahovaly. Republikánská mládež se odvolala k Nejvyššímu soudu, který však 13. prosince rozhodnutí potvrdil. (Mareš 2003, s. 218)

Republikánská mládež po celou dobu své existence spolupracovala nejen s Vlasteneckou frontou a Národní aliancí, ale část členů nabírala z řad skinheadů. Po neúspěchu strany SPR-ČSR, tedy strany, ke které se RM hlásila, se mládež velmi radikalizuje. Nejaktivnější buňky na severní Moravě v čele s místní organizací v Karviné se ke konci roku 2001 začínají sami označovat jako RM – Národní Odpor Slezsko. Po rozpuštění RM tato organizace dále pokračuje v činnosti, kdy se začíná orientovat na mimostranickou subkulturní činnost. Skupina okolo Martina Zbela a Jiřího Štěpánka se rozhoduje pro činnost politickou a zakládá politickou stranu Nová síla,⁴³ která je později přejmenována na Dělnickou stranu. Tedy momentálně nejsilnější krajně pravicový subjekt v České republice.

⁴³ U Ministerstva vnitra je strana zaregistrována 20. 12. 2002

4. Die Jungen Nationaldemokraten

4.1 Vývoj

Mládežnická organizace die Jungen Nationaldemokraten (JN) byla založena již v roce 1969 a na rozdíl od českého modelu krajní pravice, kde je mládežnické občanské sdružení na straně právně nezávislé, je oficiální mládežnickou organizací Nationaldemokratischen Partei Deutschlands (NPD). Pozice mládeže je navíc posílena bodem ve stanovách NPD, kdy se předseda JN automaticky stává členem výkonného výboru strany. Ačkoliv je mládež nedílnou součástí strany, snaží se v posledních letech pod vedením předsedy Michaela Schäfera⁴⁴ změnit svou pozici Junior NPD a působit více samostatně a radikálněji. Podle posledních dat ze zprávy o ústavní ochraně mají JN 430 členů. V rozmezí mezi 350-450 členy se tato mládežnická organizace pohybuje konstantně již několik let. Členem se může stát každý občan Německa, kterému je více než 14 let a méně než 35. Organizace vydává i svou tiskovinu s názvem *Der Aktivist*. JN v minulém roce změnili své sídlo, když se z Bernburgu přestěhovali do Halberstadtu.⁴⁵ Na rozdíl od NPD nejsou JN zastoupeni ve všech zemích Spolkové republiky Německo, ale pouze ve 12. Organizace působí zejména na jihu a východě Německa. Největší počet místních organizací JN najdeme v Bádensko-Wurtembersku, kde jich organizace má dvanáct a v Sasku, kde jich je celkem osm. (Verfassungsschutzbericht 2010, s. 79-80)

V rámci NPD jsou JN bráni jako určitý odrazový můstek důležitý pro nastartování kariéry uvnitř strany. Mezi nejznámější bývalé předsedy JN patří Günter Deckert, který mezi lety 1992-1996 zastával i funkci předsedy NPD, Holger Apfel, nynější předseda NPD v Sasku nebo člen zemského parlamentu v Sasku Andreas Storr. (Carstens in Schonfelder 2008, s. 21)

⁴⁴ JN vede od roku 2007

⁴⁵ Obě města se nachází v Sasku-Anhaltsku.

Ačkoliv by se mohlo zdát, že mládež je zcela závislá na své straně, působí JN poměrně dost autonomně. Navíc tento příklad ukazuje, že tato mládežnická organizace již vyprodukovala několik předních politiků NPD. Zejména pak pozice předsedy JN je vzhledem k jeho funkci v rámci NPD velmi atraktivní pozicí.

Die Jungen Nationaldemokraten jsou bezpochyby nejradikálnějším oficiálním krajně pravicovým subjektem v Německu. JN po celou dobu své existence čelí problémům s členskou základnou, která je navíc v německém kontextu, kde je větší ochota obyvatel vstupovat do stran a do politických hnutí než na příklad u nás, skutečně velmi malá. Nízký počet členů se JN snaží řešit zvýšenou aktivitou a hlavně napojením se na neregistrovaná hnutí, jejichž členové akce JN běžně navštěvují. Tento trend organizaci poměrně dost zradikalizoval, kdy se JN začali vymezovat i vůči některým krokům své strany.

4. 2 Ideologie JN

V programových otázkách je pochopitelně zřetelná programová podobnost se stranou. Největší rozdíl tak nenalezneme v obsahu, nýbrž ve formě. JN působí daleko více aktivisticky a radikálně než jejich mateřská strana. Tuto radikalizaci zapříčinilo zejména propojení mládežnické organizace s neonacistickými organizacemi, jako jsou němečtí Autonomní nacionalisté a tzv. kamarádské spolky – Kameradschaften.⁴⁶ Propojení militantní neonacistické subkultury je tak u JN mnohem patrnější než u NPD. Důležitým momentem je fakt, že se toto propojení netýká pouze řadových členů, ale i některých předních představitelů JN. Na příklad Norman Bordin, který zastával funkci předsedy zemské organizace JN v Bavorsku, v minulosti spoluzakládal kamarádský spolek Jih. Silné propojení nalezneme i v Sasku. Aktivita těchto osob mládežnickou organizaci NPD velmi radikalizuje, a JN se tak od strany odchyľují. Tato odchylka lze nejlépe spatřovat v odlišné prioritě v programové koncepci třech pilířů.⁴⁷ Zatímco strana prioritně bere bitvu o sněmy, pro mládež je klíčový boj

⁴⁶ Malé autonomní skupiny s cílem rychle se mobilizovat v případě potřeby, rychle reagovat a být akční. Jejich motto je: „Organizace bez organizace!“ (Vejvodová 2008, s. 5)

⁴⁷ Prvním pilířem je boj o ulice, ke kterému patří pořádání demonstrací a dalších veřejných akcí. Druhým pilířem je bitva o smýšlení lidí, kdy mají být občané přesvědčeni o ideové náplni strany. Třetím je bitva o sněmy. (McGowan 2004, s. 203)

o ulice. Toto zdánlivě idylické rozdělení priorit se však projevuje i odmítnutím podpory při kampaních NPD, na druhou stranu tento jev nelze paušalizovat pro celou organizaci, jelikož některé buňky vidí svou hlavní činnost právě v podpoře strany při kampani. (Carstens in Schonfelder 2008, s. 20-22)

Ideologie JN se skládá ze tří hlavních bodů: vzdělání, aktivismus a společenství. První bod si klade za cíl vzdělávat mládež v duchu nacionálních myšlenek. Organizace vytvořila Národní vzdělávací kruh, který má šířit národní myšlenky, které by měly být do budoucna sdíleny celou společností.⁴⁸ Vzdělání však musí jít ruku v ruce s aktivismem, kdy se v jejich ideologické části objevuje věta: „*Aktivismus a vzdělání se musí vzájemně doplňovat, zároveň musí působit součinně, aby se uvolnily síly, které náš boj jeden den dovedou k úspěchu.*“ (Ideologický program JN, části Politischer Aktivismus, Bildung)

Politický aktivismus je tak nedílnou součástí této mládežnické organizace. Aktivismus se má projevovat nejen skrze tradiční formy jako je letáková kampaň nebo demonstrace, ale i spontánním působením na ulicích. Aktivismus tak má v občanech znovu probudit pocit, že patří do určitého společenství, kterým je německý národ. (Ideologický program JN, části Politischer Aktivismus, Gemeinschaft)

4.3 Činnost JN

Aktivity této mládežnické organizace mají několik hlavních cílů, které navazují na jejich ideologický program. JN jsou v koordinaci s NPD poměrně aktivní v oblasti vzdělávání a využití volného času mládeže, kdy organizují množství přednášek, táborů, koncertů a sportovních turnajů. Další významnou aktivitou je podpora strany při kampani, kdy se stávají významnou složkou v propagaci strany v ulicích. Míra zapojení JN do kampaně závisí na vztahu místních buněk se stranou. (Carstens in Schonfelder 2008, s. 22-23)

⁴⁸V této oblasti jsou JN velmi podporováni i NPD, která investuje do vzdělávání svých členů a do výchovy budoucích politiků pro svou stranu.

JN se snaží přilákat pozornost mládeže i přes náborové kampaně. Nejvýznamnější je Aktion Schulhof, která kontinuálně trvá již od roku 2004. Členi JN při této akci rozdávají před školami ve svých městech materiály nejen NPD a JN, ale zejména CD s krajně pravicovou hudbou, čímž se snaží nalákat mládež do svých řad. Frekvence i rozsah akce záleží na jednotlivých regionech. Nové edice CD se nechávají vyrábět většinou před významnými volbami. (Verfassungsschutzbericht 2007, s. 100-101)

JN navíc působí jako organizátor Evropského kongresu mládeže, který slouží také jako setkání Evropské národní fronty (ENF).⁴⁹ Těchto jednání se účastní německá delegace zastoupena nejen NPD, ale i členy JN. Což organizaci velmi usnadňuje vytváření svých zahraničních kontaktů. (Enders in Bohdálék 2009, s. 51-52)

Podobně jako u NPD jsou i v JN nejaktivnější buňky v Sasku, které od roku 2007 pořádají akci s názvem Sachsentag. Jedná se o festival, kde vedle vystoupení hudebních skupin nalezneme také množství přednášek, diskusí a informačních stánků. (Enders in Bohdálék 2009, s. 55)

⁴⁹ ENF byla založena v lednu 2003 při shromáždění španělské frankistické strany La Falanga. Na rozdíl od frakce krajní pravice ITS, která působí v Evropském parlamentu, sdružuje ENF o mnoho radikálnější a mimoparlamentní strany. Cílem organizace je spojit národní evropské síly a zabránění vstupu Izraele a Turecka do EU. Z České republiky se k organizaci přidružilo Národní sjednocení. (Enders in Bohdálék 2009, s. 49-51)

5. Dělnická mládež – vznik a počátky

5.1 Úvod

Občanské sdružení Dělnická mládež (DM) byla Ministerstvem vnitra České republiky oficiálně zaregistrována 3. března 2009. Ustavující sjezd DM se uskutečnil 21. března 2009 v Brně, kde byl jejím předsedou zvolen Martin Zbela, místopředsedy Lucie Šlégrová a Matyáš Sombati. Pod tímto vedením fungovala DM až do svého II. sjezdu, který se konal 29. března 2010 v Brně, kdy se novým předsedou stal Erik Lamprecht, který svůj post obhájil i při volbě předsedy na III. sjezdu mládeže 15. ledna 2011 v Praze.

DM má v současnosti místní organizace celkem v sedmi městech v pěti krajích České republiky.⁵⁰ Sama DM uvádí, že má okolo 130 členů, většina z nich působí v nejpočetnější organizaci MO Brno (cca. 30) a v MO v Severních Čechách (Chomutov, Louny, Most). Členem se může stát každý občan České republiky ve věku 15-35 let, který podepíše přihlášku a zaplatí 300 Kč jako roční členský příspěvek.⁵¹ Tento příspěvek byl navíc do III. sjezdu nepovinný.

5.2 Důvody vzniku

Vznik Dělnické mládeže iniciovala Dělnická strana, která chtěla do fungování zapojit i potencionální neplnoleté zájemce, kteří nemají možnost vstupovat do politických stran. Ústřední motiv založení je tak zřejmý: „... *DS měla a má hodně sympatizantů mezi mládeží do osmnácti let, kteří se vzhledem ke svému věku nemohou organizovat v politické straně, tak jim DS vyšla vstříc a z jejího podnětu vzniklo občanské sdružení DM, kde je možno organizovat se již od 15 let.*“ (Martin Zbela)

⁵⁰ DM má místní organizace v Brně, Chodově, Chomutově, Kroměříži, Lounech, Mostě, Ostravě. Místní organizace také fungovaly v Havlíčkově Brodě, Jihlavě, Litvínově, Plzni, Praze a Trutnově, avšak zde již zanikly.

⁵¹ Existuje možnost tento roční příspěvek rozdělit do dvou půlročních 150 korunových splátek. (Usnesení III. sjezdu DM, 17. 1. 2011)

Tím, že mládež vznikla z iniciativy DS, ani název nebyl překvapivý a má svůj důvod: „... *mládežnickou organizaci, kterou jsme nazvali Dělnická mládež, aby tam byla jasná návaznost.*“ (Tomáš Vandas)

Zatímco členi předsednictva Dělnické strany viděli za vznikem DM spíše praktické důvody a možnost zapojit i mladší ročníky, které si mohou vychovat pro budoucí práci v samotné straně: „*Cílem mládeže má být připravovat mladé lidi ke vstupu do politické strany, Dělnické strany, tak aby se později mohli zapojit do činnosti přímo tam.*“ (Tomáš Vandas)

Samotní budoucí členi spatřovali i odlišné cíle: „*A bylo to myšleno jako kulturní, sociální hnutí, které nebude mít žádné politické ambice. Protože to není o tom vykonávat politiku, ale spíš působit na mladé lidi kulturně a společensky a trošku je vychovávat.*“ (Matyáš Sombati)

DM tak svou činnost může rozdělit do dvou velkých skupin. V první bychom našli podporu straně, která se projevuje při kampaních, demonstracích a volbách. Ve druhé snahu působit na mládež a své členy skrze výlety, sportovní dny, úklidy a náborové kampaně. Samostatné akce jsou pochopitelně plánovány tak, aby se nekryly s akcemi a kampaněmi strany, zejména před volbami se DM zaměřuje pouze na pomoc při kampani strany. Většina projektů DM je navíc spojena s DSSS.

5. 3 DM pod vedením Martina Zbely

Jediným konkrétním domácím předobrazem pro DM mohla být Republikánská mládež, návaznost mezi oběma sdruženími posiloval i fakt, že první předseda DM Martin Zbela, zastával předsednickou funkci po celou dobu RM. Proto se i inspirace přímo nabízela: „*Určitě se inspirovala, ale ona z ní hlavně personálně vzešla.*“ (Martin Zbela)

Proto není překvapením, že nalezneme i některé programové shody: „... *pokud se podíváme na programy RM a DM, tak jsou tam shodné prvky, není to totožný program, ale jsou zde body, které se v nějaké obměně dostaly i do programu DM, na příklad problematika drog a boje proti jejímu šíření, dále otázka školství, sportu a tělovýchovy.*“ (Martin Zbela)

Ačkoliv jsou některé body programu u obou organizací shodné, nutno dodat, že se do programových cílů DM dostala pouze méně radikální část návrhů RM. Podrobněji bude tento problém rozebrán v kapitole 9.

21. března 2009 je zvoleno ustavujícím sjezdem DM první předsednictvo. Předsedou byl zvolen Martin Zbela, místopředsedy Matyáš Sombati a Lucie Šlégrová, dalšími členy předsednictva se stali tajemnice Johana Březinová, hlavní pokladník Ing. Martin Košťál, a dva členové bez konkrétní funkce David Kundl'a a Martin Markes. (Tiskový výbor DM, 21. 3. 2009)

Volba Martina Zbely předsedou měla svůj jasný cíl a již od počátku bylo jasné, že je pouze na omezenou dobu začátků: „*Jeho úkolem bylo vybudovat DM, uvést ji v život, což se mu podařilo...*“ (Tomáš Vandas)

Dělnická mládež zaznamenala z počátku poměrně slibný rozjezd, kdy po 100 dnech uváděla na svých webových stránkách, vznik sedmi místních organizací, získání osmdesáti členů a vytvoření vlastní tiskoviny *Hlas mládeže*. (Zbela 26. 6. 2009)

Aktivity a program DM (oběma tématům bude věnována samostatná kapitola) však neunikly zájmu policie a Ministerstva vnitra. 21. října 2009 byl na několik hodin zadržen místopředseda DM Matyáš Sombati, u kterého byla provedena domovní prohlídka, kdy došlo k zabavení členské kartotéky DM. Pouze tři dny poté se konal v Praze I. sjezd DM. Stávající předsednictvo obhájilo své pozice, novým tajemníkem byl zvolen Erik Lamprecht, nováčky v předsednictvu se stali Jiří Dudák a Jan Eis. Martin Zbela na pozici dle svých slov kandidoval jen díky událostem, které sjezdu předcházely, jelikož nechtěl v takovéto situaci předsednický post opouštět. (Předsednictvo Dělnické mládeže, 24. 10. 2009)

30. prosince 2009 je Dělnické mládeži zaslána žádost o vyjádření nad námitkami MVČR. Ministerstvo vnitra došlo k názoru, že některé body programu DM podporují nerovné postavení menšin a mohou vést k nesnášenlivosti vůči cizincům, menšinám a osobám s jiným

náboženským vyznáním. MVČR dále nabylo podezření, že odkaz k národnímu socialismu, který je rozveden pod bodem 18, má znamenat zkratku Adolf Hitler.⁵²

Dalším bodem v žádosti byly aktivity místopředsedkyně DM, která byla zadržena při neohlášené demonstraci na Slovensku. Ministerstvo vnitra požádalo DM o vysvětlení těchto bodů. (MVČR 2010, s. 8-9)

Dělnická strana reagovala na podnět Ministerstva vnitra dne 3. února s tím, že se vyjádří pouze vůči námitkám, které by byly překážkou její existence v souladu se zákonem o sdružování občanů. 18. února 2010, tedy den po vynesení rozsudku o rozpuštění DS, vydává DM prohlášení, ve kterém se distancuje od národního socialismu za Třetí říše a odkazuje na českou tradici národních socialistů. Dále změnila internetovou prezentaci, kde je odstraněn původní program i logo. A následovaly i další změny, nejprve bylo zvoleno nové vedení, ve kterém již nefiguroval Martin Zbela, a DM vyhlásila nové programové cíle. Zároveň organizace přidala do přihlášky, pod kterou se každý člen musel podepsat, větu o odsouzení totalitních režimů 20. století, zejména komunismu a nacismu. Vzhledem k výše zmíněným faktům, usoudilo Ministerstvo vnitra, že došlo k nápravě a k rozpuštění nebylo přistoupeno. (MVČR 2011, s. 14-15)

Martin Zbela se po II. sjezdu stahuje z vysokých funkcí v rámci DM a věnuje se již zejména aktivitám v Dělnické straně sociální spravedlnosti. Tímto momentem první fáze vývoje DM končí a nastává fáze druhá pod vedením Erika Lamprechta, kdy se centrum aktivit přesouvá z Prahy do Brna.

⁵² Číselná šifra objevující se mezi neonacistickými skupinami. 18 má symbolizovat postavení písmen v abecedě, tedy AH, což jsou iniciály jména Adolf Hitler.

6. Fungování DM pod vedením Erika Lamprechta

6. 1 Vývoj po II. sjezdu DM

II. sjezd DM se konal 29. března 2010 v Brně a přinesl hned dvě velké změny. Jak jsem již zmínil, Martin Zbela na tomto sjezdu na žádnou z funkcí již nekandidoval a z předsednictva se stahuje. Předsedou DM byl tak zvolen stávající tajemník a předseda brněnské místní organizace Erik Lamprecht. Pozici místopředsedkyně obhájila Lucie Šlégrová, Matyáš Sombati se přesunul z pozice místopředsedy DM na pozici tajemníka, navíc se stal šéfredaktorem tiskoviny *Hlas mládeže* (HM). Další významnou změnou bylo schválení nového programu strany. (Tiskový výbor DM, 29. 3. 2010)

Zvolením Erika Lamprechta se přesunulo centrum DM z Prahy do Brna. Tento jev se navíc ještě posílil zářijovým odchodem Matyáše Sombatiho ze všech oficiálních funkcí v DM: „... *jen se vzdal vykonávání oficiálních funkcí, ale neznamená to, že by na nás zanevřel, takže jako výrazné mínus bych to neviděl.*“ (Erik Lamprecht)

Místní organizace v Praze se s odchodem svého předsedy nedokázala vyrovnat a rozpadá se. Zbylí členové se stávají volnými členy DM. Zatímco pozice tajemníka zůstala neobsazena, pozici šéfredaktora HM převzal Erik Lamprecht, což jeho vůdčí pozici ve sdružení ještě více upevnilo.

V tomto roce zaznamenala DM kromě standardních akcí typu výletů a sportovních turnajů i čtyři velké události, které šly navíc v rychlém sledu za sebou. Nejprve se mládež naplno věnovala předvolební kampani DSSS pro květnové parlamentní volby,⁵³ v srpnu spustila spolu se stranou projekt *Moje srdce pro Moravu*,⁵⁴ ve dnech 20. – 24. září se konala v Mostě, Chomutově, Praze a Brně první vlna náborové kampaně s názvem *Akce školní dvůr*. Poslední významnou činností byla opětovná pomoc při předvolební kampani DSSS před komunálními volbami v říjnu minulého roku.⁵⁵

⁵³ Volby do Poslanecké sněmovny ČR se konaly 28-29. 5. 2010.

⁵⁴ Tato akce se týkala pouze MO v moravských městech, nejvíce se do ní zapojila brněnská MO.

⁵⁵ Komunální volby se konaly 15. -16. 10. 2010.

Brno se v tomto období stává centrem všech aktivit Dělnické mládeže a jeho dominanci navíc potvrdily výsledky III. sjezdu DM, kde byla pozice zástupců z brněnské místní organizace ještě posílena. Síla je tak v DM výrazně vychýlena ve prospěch místních organizací sídlících na Moravě. Centrum české části DM se po definitivním zániku Prahy, přesunulo do severních Čech, kde místní organizace fungují pod souhrnným názvem DM Sever.

6. 2 Vývoj po III. sjezdu DM

Třetí sjezd Dělnické mládeže se konal 17. ledna 2011 v Praze a jen potvrdil dominanci brněnské organizace. Erik Lamprecht obhájil svůj post předsedy, předseda MO Brno Jakub Svoboda se stal místopředsedou pro Moravu a Slezsko⁵⁶ a nynější předseda MO Brno Jan Dostál byl zvolen předsedou Smírčí komise DM. Dominanci moravské části DM podtrhuje zvolení Jiřího Dudáka tajemníkem a Barbory Vařákové hlavní pokladnicí. Jak Dudák, tak Vařáková jsou členy MO Kroměříž a na akcích v Brně se běžně podílí. Svůj post místopředsedkyně pro Čechy obhájila Lucie Šlégrová. Sílicí pozici místních organizací sídlících v severních Čechách dokládá zvolení předsedy MO Chomutov Jana Mrázka do předsednictva DM. Posledním členem předsednictva byl zvolen David Kundl'a z MO Most⁵⁷. Tento sjezd zavedl povinnost platit členské příspěvky, které byly doposud dobrovolné, a vzniká zde usnesení odsuzující soudní procesy se členy DSSS. (Tiskový výbor DM, 17. 1. 2011)

V tomto období se DM, kromě tradiční činnosti, zaměřila zejména na organizaci nebo podporu demonstrací DSSS. Členi DM se účastnili demonstrací v Novém Bydžově a Krupce. Největší akcí se však stal 1. Máj v Brně, který Dělnická mládež sama organizovala. Druhou nejvýznamnější činností byla pomoc NPD v Německu při kampani před volbami do zemského sněmu v Sasku-Anhaltsku, které se zástupci DM přímo ve městech Naumburg, Freyburg a Halle účastnili. (Erik Lamprecht, 21. 3. 2011)

⁵⁶ U místopředsedů byla více specifikována jejich role, kdy by se měli soustředit na rozšiřování a řízení fungování místních organizací v jednotlivých zemích. (Tiskový odbor DM, 17. 1. 2011)

⁵⁷ Tento člen začínal kariéru v DM jako předseda MO Ostrava, v současnosti však působí v severních Čechách a na akcích se objevuje vždy spolu s Lucií Šlégrovou. Stejně jako ona kandidoval v komunálních volbách v obci Hrobčice.

7. Skladba členské základny

7. 1 Podmínky přijetí do DM

Do Dělnické mládeže může vstoupit každý občan České republiky ve věku 15-35 let. Právě nutnost českého občanství brání vstupu potencialním zájemcům ze Slovenska. Ke vstupu stačí řádně vyplnit přihlášku a podepsat se pod prohlášení, ve kterém se zájemce hlásí k českému a moravskému patriotismu a tradicionalismu našeho národa, a zároveň odsuzuje totalitní ideologie 20. století, zejména komunismus a nacismus. Dále slibuje, že bude dbát o dobré jméno sdružení a získávat pro něj podporu u veřejnosti. Věta odsuzující totalitní režimy nebyla vždy součástí přihlášky: „*To je nová formulka, která tam přibyla po rozpuštění DS.*“ (Martin Zbela)

Právě rozpuštění Dělnické strany a vyšetřování činnosti DM, vedlo toto občanské sdružení k rozhodnutí přidat do přihlášky větu, ve které se bude od nacismu jasně distancovat. Samotné přijetí do DM probíhá v naprosté většině bez jakéhokoliv prověřování potencialních členů, přesto se najdou osoby, které přijaty do DM nebyly. Vše záleží na uvážení osob, které přihlášky zpracovávají: „*... ale v případě, že se nám zdá, že jde o provokaci, mám na mysli přihlášení jednoho Vietnamce a pak člověka, co učí snad na univerzitě v Brně, tak ten teda vypadal podezřele již na fotce, kterou přikládal k legitimaci, působil jako osoba, která určitě nemá čestné úmysly pro vstup do DM.*“ (Matyáš Sombati)

Členství v DM zaniká z pravidla ze dvou důvodů. Prvním důvodem je přesazení věkové hranice, tedy 35 let. Druhým a o mnoho častějším je nezaplacení členského příspěvku pro další rok. Tuto variantu volí zejména členi, kteří již nemají zájem v DM dále setrvat. Existuje i možnost vyloučení člena z důvodu hrubého porušení stanov DM. Dělnická mládež však prozatím takovýto případ řešit nemusela.

7. 2 Cíle v oblasti členské základny

Dělnická mládež si klade za cíl lákat do svých řad členy, kteří budou členy aktivními: „ *Nám jde o tu kvalitu a aktivitu a pár takových lidí vydá za stovky pasivních členů.* “ (Matyáš Sombati)

Získávání aktivních členů je tak pro Dělnickou mládež jasnou prioritou. Členi, kteří nevykazují žádnou aktivitu, se pro organizaci tohoto typu stávají nadbytečnými i navzdory tomu, že přináší DM finance: „ *Jo pár lidí se prostě jenom přihlásili a byli v podstatě jen papíroví, ale ty jsou pro nás v podstatě neprospěšní.* “ (Jan Dostál)

Otázkou zůstává, zda by tzv. papíroví členi, kteří by byli ochotni zaplatit členský příspěvek i pro další rok, byli vyloučeni za svou pasivitu. Odpovědi některých členů DM poukazují na fakt, že se papíroví členi mládeži ani nehlásili,⁵⁸ proto by jejich členství s největší pravděpodobností stejně zaniklo. DM tak sebe sama sice staví do pozice, že pasivní člen pro ni nemá žádnou hodnotu, ale jsem přesvědčen o tom, že by pasivní člen ochotný zaplatit členský příspěvek vyloučen nebyl. A to zejména z důvodu, že přináší do kasy DM jediný druh příjmů.

Důležitost aktivity členů navíc koresponduje s nízkým věkem členů DM a větším potenciálem pro tvárnost jejich názorů a postojů: „ *Cílem mládeže je vychovat pro stranu aktivní členy, aby to nebyli pouze pasivní voliči či členi, kteří pouze vyplní přihlášku a to je pro ně konečná, ale aby se opravdu aktivně zapojili.* “ (Martin Zbela) a dodává: „ *... u mladých lidí je největší šance na převýchovu, protože u nich je největší šance je vychovat v duchu aktivní činnosti, než u těch starších, kde už je rezignace na jakoukoliv politiku a činnost pro změnu.* “ (Martin Zbela)

Právě tvárnost členů DM je pro představitele strany velmi zásadním momentem. Strana by ráda členy mládeže vychovávala v duchu svých myšlenek a připravovala je pro budoucí činnost v DSSS. Důležitou roli zde hraje i představa, že každý mladý člověk chce někam patřit a strana s mládeží pro něj může být vhodnou alternativou.

⁵⁸ „...někteří se nehlásili, tak jsme je vyhodili, protože je to zbytečný je držet, pokud nemají zájem.“ (Jakub Svoboda)

7. 3 Charakteristika průměrného člena DM

Charakterizovat průměrného člena je poměrně složité, jelikož závisí na tom, v jaké místní organizaci působí. Přesto lze charakterizovat alespoň majoritní skupiny v DM: „*Je to většinou mladý člověk, spíše muž než žena, do 18 let. Z pravidla středoškolák...*“ (Martin Zbela)

Členstvo v DM lze rozdělit na dvě velké skupiny. První skupinu tvoří členi okolo 15 let, kteří jsou v drtivé většině studenty. Druhá skupina je tvořena členy okolo dvaceti let, kteří naopak většinou již pracují. Co se týče škol, které členi DM studují nebo studovali, tak převládají střední odborná učiliště a střední odborné školy, přesto se najdou i členi, kteří studují či studovali gymnázia.⁵⁹ Vyšší vzdělání než středoškolské s maturitou je v rámci DM výjimkou. Ze současného předsednictva je pouze Jiří Dudák diplomovaný specialista v oboru Radiologický asistent.⁶⁰ V předsednictvu DM na pozici hlavního pokladníka pak v minulosti působil Ing. Martin Košťál, který byl s inženýrským titulem uvnitř DM naprostou raritou.

Co se týče zaměstnání, převládají také spíše dělnické profese, jen pro ilustraci uvádím profese předsedy a místopředsedů DM. Erik Lamprecht pracuje jako dělník v elektrotechnice, Jakub Svoboda je zaměstnán jako strojní dělník a Lucie Šlégrová jako barmanka.

V oblasti volnočasových zájmů se považují členi DM za mladé lidi s naprosto obyčejnými zájmy, které jsou podobné jako u většiny lidí v jejich věku. Jediným rozdílem je, že: „... *nesouhlasí se současnou praxí a současnou dobou.*“ (Matyáš Sombati)

Přesto však kromě tradičních zájmů jakými jsou sport nebo historie, můžeme najít zájmy, kterými se někteří členi od většiny mladých lidí odlišují. V této oblasti dominuje zejména Lucie Šlégrové a její záliba v severské mytologii či podpoře politických vězňů. To je určitě zásadní moment, jelikož minimálně špičky DM mají kamarády či známé, kteří byli odsouzeni, obviněni či zatčeni mnohdy za činnost, pod kterou označovali podporu straně.

⁵⁹ Na příklad Jiří Mrázek, Jiří Dudák či Matyáš Sombati.

⁶⁰ Hlavní pokladnice Barbora Vařáková v současnosti studuje Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně obor veřejná správa a regionální rozvoj.

I sami členi DM nejsou výjimkou, zmíněné již bylo zatčení Matyáše Sombatiho, navíc Lucie Šlégrová byla během května dvakrát odsouzena.⁶¹ Ačkoliv se DM z pochopitelných důvodů snaží sama sebe stavět do pozice sdružení obyčejných mladých lidí, kterým pouze není lhostejná budoucnost našeho státu, na aktivitách jeho členstva je zřetelně vidět, že jsou mnohdy až za hranicí zákona.

I přestože Dělnická strana založila Dělnickou mládež zejména proto, aby vyhověla lidem mladším osmnácti let, kteří měli zájem o členství, stále není naplněná kompletní poptávka po členství: „*Navíc máme mnoho čekatelů na členství mladších patnácti let.*“ (Matyáš Sombati), počet těchto lidí se DM snaží rozšířit i náborovými kampaněmi před základními školami, přestože většina potencionálních zájemců by na členství musela nějakou dobu čekat.

Naopak snadno se hledá poměr mezi počtem mužů a žen v DM, který je vychýlen výrazně ve prospěch mužů: „*Ženy se tam tak často neobjevují, nedokážu přesně určit, čím to je, jestli je to vyloženě nezájmem jako takovým, protože když se podívám i třeba na jakoukoliv politickou stranu, tak i strany mají tento problém, že tam jsou spíše muži než ženy. U nás je to stejný, jak ve straně, tak v mládeži, že máme vyšší procento mužů než žen.*“ (Lucie Šlégrová)

Přestože žen nenalezneme v DM mnoho, hned dvě se dokázaly prosadit do republikového předsednictva DM. Lucie Šlégrová zastává od vzniku DM pozici místopředsedkyně a na II. sjezdu byla zvolena Barbora Vařáková hlavní pokladnicí. Lucie Šlégrová je také jedinou ženou, která vede místní organizaci, konkrétně MO Most. Zřejmě i její předsednictví přispělo k tomu, že se na akcích této místní organizace objevuje žen hned několik a poměr zde není nijak výrazně vychýlen v jejich neprospěch. Na některých akcích byl poměr mužů a žen dokonce zcela rovnocenný. MO Most je však naprostou výjimkou, v ostatních MO jsou ženy zastoupeny minimálně.

⁶¹ Poprvé byla odsouzena k 150 hodinám veřejně prospěšných prací za to, že veřejně vystavovala vlajku rozpuštěné Dělnické strany s původním logem. Člen DM Most David Kundlů byl odsouzen za stejný čin ke 200 hodinám veřejně prospěšných prací. Týden po prvním rozsudku, tedy 27. května byla Lucie Šlégrová odsouzena znovu, tentokrát za svůj projev, který pronesla 17. listopadu v Litvínově. Místopředsedkyně DM byla odsouzena ke 12 měsícům odnětí svobody, jehož vykonání je podmíněně odloženo na zkušební dobu 30 měsíců. Proti oběma rozsudkům se Lucie Šlégrová odvolala.

Velmi zajímavým příkladem je i skladba členů v MO Most a v MO Chomutov, ačkoliv je vzdálenost mezi městy nejnižší ze všech měst, kde Dělnická mládež působí, skladba členské základny je naprosto odlišná: „ *Třeba v Chomutově máme strašně moc mladých lidí, ale třeba tady v Mostě máme všechny lidi starší. Vlastně nejmladší z celé MO jsem já a je mi 21 ...* “ (Lucie Šlégrová), naopak v Chomutově je situace opačná: „ *Všichni jsme šestnáct, sedmnáct nebo osmnáct. Teďka budu první osmnáctiletý.* “ (Jiří Mrázek)

Rozdíl v organizacích podtrhuje i fakt, že v Mostě jsou již všichni členové pracující, zatímco v Chomutově všichni studují. Obě dvě místní organizace mají navíc podobný počet členů, který se konstantně pohybuje okolo deseti. Základní důvod, proč se obě buňky liší, je způsob získávání členů. Jak obě místní organizace přiznávají, většina nových členů vzniká přes kamarádství tak, že člen přivede svého kamaráda. To pochopitelně přispívá k tomu, že se v jednotlivých organizacích sdružují podobně staří členi. V Ústeckém kraji hraje navíc v rámci DM klíčovou roli Lucie Šlégrová, která má nejvíce kontaktů a mnohdy slouží jako prostředník mezi potencionálními a stávajícími členy.⁶² V Chomutově tak vznikala MO sdružující pouze studenty z Chomutova a Jirkova a DM Most reprezentují starší členi okolo Lucie Šlégrové, kteří jsou bydlištěm rozprostřeni po celém Ústeckém kraji.

7. 4 Členové DM spojování s neonacismem

Mezi osoby, které působí v DM a jsou nejčastěji spojovány s neonacismem, patří Jiří Dudák, DiS. a Milan Hroch. Oba dva jsou nejčastěji spatřováni na akcích MO Brno. Přesto je mezi nimi jeden velký rozdíl, zatímco Milan Hroch se sice běžně pohybuje na akcích DM v Brně, nezastává však žádnou významnou funkci, zatímco Jiří Dudák byl na I. sjezdu zvolen do předsednictva DM a na III. sjezdu byl dokonce zvolen tajemníkem DM. Obě dvě osoby jsou zachyceny na několika snímcích, buď u vlajek s hákovými kříži, jako v Dudákově případě nebo přímo se zdviženou pravicí jako je tomu v případě Milana Hrocha. Existují navíc

⁶² „...i já, když jsem tady neznal moc lidí, poslal jsem mail na vedení, setkal jsem se v Mostě s Lucií Šlégrovou a ta mě potom zkontaktovala s několika lidma tady z regionu.“ (Jiří Mrázek)

snímky, kde je Jiří Dudák návštěvníkem koncertů neonacistických kapel či demonstrací pořádaných Národním odporem.⁶³

Ačkoliv by se aktivity těchto osob mohly zdát většině lidí jako překážka pro členství v DSSS nebo DM, špičky obou organizací v jejich činnosti problém nevidí: „*Tak u pana Dudáka znám tu fotku a to byla fotka z výstavy archiválií z druhé světové války, kde on byl prostě na výstavě s nějakými slečnami. Byli se jen podívat a vyfotili se u té vlajky, která je tam vidět, takže jedna věc je ta fotka bez kontextu a realita je pak jiná.*“ a dodává: „*...a pokud vím, nikdy neměl žádné problémy v tomto směru se zákonem.*“ (Tomáš Vandas)

Ani v rámci vedení DM nebudí aktivity tajemníka této organizace žádné negativní ohlasy, naopak je vyzdvihován jeho přínos pro mládež: „*To jestli je Jiří Dudák neonacista nebo ne, na to absolutně nehledím, protože je to člověk, který má velice zdravé hodnoty, je organizačně schopný a pro naše sdružení je pozitivní, že je jeho součástí.*“ (Erik Lamprecht)

Jediný zdrženlivější přístup lze zaznamenat od stávajícího předsedy MO Brno, který sice nezapomíná zmínit argument, že na akcích DM se chová slušně a záleží, v jakém kontextu jsou fotky pořízeny, přesto jako jediný připouští, že: „*... do určité míry to mediální obraz určitě kazí...*“ (Jan Dostál)

V případě Milana Hrocha je pro představitele strany i mládeže situace o to jednodušší, že nezastává žádnou funkci ve straně ani v mládeži. I přesto jsou jeho aktivity v rámci strany omlouvány: „*...každý je jiný, když je mu šestnáct, sedmnáct a když je mu třicet. Takže se mohl někde takhle vyfotit nebo se mohl někde na nějakém večírku takto projevovat, ale zase já s panem Hrochem nemám žádné negativní zkušenosti, je to člověk obětavý pro stranu, pracuje, snaží se.*“ (Tomáš Vandas)

Podobně se k věci staví i zástupci mládeže: „*... každý má přece jenom nějakou minulost, se kterou třeba není úplně spokojený a zjistil, že třeba dělal nějaký chyby, tak toho člověka úplně neodsoudím do konce života, jen proto, že v mládí, v pubertě sem dělal nějakou blbost.*“ (Lucie Šlégrová)

⁶³ Zmíněné snímky s Jiřím Dudákem jsou přístupné online na: <http://www.antifa.cz/content/kromerizsky-dudak>. S Milanem Hrochem na adrese: <http://www.antifa.cz/content/kandidati-delnicke-strany-vysocina>

Vzhledem k tomu, že je DM často v médiích spojována s neonacismem, je členství v DM pro určité potenciaální členy natolik velkým rizikem, že ho nehodlají podstoupit a mládeži pomáhají bez toho, aby se členy stali.⁶⁴

Otázkou zůstává, zda opravdu členství v DM může způsobit problémy v práci či ve škole. Přestože se žádný z respondentů s takovýmto problémem osobně nesetkal, zdůrazňují, že takové případy se již staly: „Byl jeden člověk, kterej vystoupil, protože měl problémy v práci s tím.“ (Jiří Mrázek), přesto zastávají názor, že: „... se často bojí zbytečně, ale opravdu jsem slyšel o případech, že kvůli tomu měli problémy v práci nebo ve škole. Jsou tam ty problémy, ale ne tak často, jak si ti lidé myslí. Takže si myslím, že by se tak nemuseli bát.“ (Jakub Svoboda)

Kontroverzní pověst DM je určitě jednou z příčin relativně nízkého počtu členů, přestože počet členů neovlivňuje nijak výrazně. Přesto vidina možných problémů se členstvím v této organizaci vytváří u některých potenciaálních členů strach, který je překážkou pro jejich vstup do DM. Někteří lidé tak spolupracují s DM, aniž by do ní vstoupili, čímž mládež připravují o část ročního rozpočtu, který by v případě jejich vstupu získala na členských příspěvcích.

⁶⁴ „Potom je několik lidí, kteří nechtějí být členové, ale už s náma chodí vylepovat plakáty nebo zajímají se zkrátka o aktivity té strany nebo mládeže.“ (Jirka Mrázek)

8. Místní organizace DM

8. 1 Síť místních organizací

Dělnická mládež má místní organizace v celkem sedmi městech České republiky. Pro založení MO je potřeba tři a více členů sdružení, kteří musí vyplnit zakládající formulář a poté ho poslat na ústředí. Pokud počet členů v MO klesne pod tři, buňka se automaticky rozpouští a zbylí členové se řadí k nejbližší MO. (Místní organizace Dělnické mládeže)

O schválení žádosti o založení MO rozhoduje předsednictvo DM, které je rozšiřování nakloněno: „...málokdy se stane, že tak neučiní.“, jelikož: „Z pravidla jsou to lidé, kteří nás nejdříve kontaktují, a vše individuálně probereme.“ (Erik Lamprecht)

Dělnická mládež má pochopitelně snahu rozšířit síť svých místních organizací do všech krajů ČR naráží však na nedostatek zájmu lidí, které by DM považovala za dostatečně kvalitní: „To že někde MO chybí, neznamená, že ji tam založit nechceme. V ostatních krajích bychom rádi, ale pokud tam nejsou dostatečně kvalitní lidi, tak to nemá smysl vůbec.“ (Erik Lamprecht)

Sdružení se navíc potýká s problémem dlouhodobě udržet MO funkční, jelikož za dva a půl roku fungování DM zaniklo již šest místních organizací. Tento problém je rozveden v jiné části této kapitoly na příkladu rozpadu MO Praha.

8. 2 MO Brno

V současnosti nejpočetnější a nejaktivnější místní organizace byla založena 17. dubna 2009.⁶⁵ Jejím prvním předsedou se stal Erik Lamprecht, který tuto funkci zastával, až do svého zvolení předsedou DM na II. sjezdu DM. Ve funkci ho vystřídal Jakub Svoboda, který ji zastával až do III. sjezdu DM, kde byl zvolen místopředsedou pro Moravu a Slezsko. Současným předsedou je Jan Dostál, který byl do funkce zvolen 22. ledna 2011. Počet členů v Brně se konstantně pohybuje okolo třicítky, což z brněnské MO dělá jasně nejpočetnější klub.

⁶⁵ Webové stránky DM Brno jsou dostupné online na adrese: <http://www.dnbrno.mzf.cz/>

Představitelé brněnské organizace se shodují, že hlavním důvodem jejich početné členské základny je kamarádství: „*Tady funguje hlavně to kamarádství, na tom je to postavený, my se scházíme nejen na schůzích a na akcích, ale prostě i jako kamarádi a o tom by to mělo být. Takže to bude ten hlavní prvek.*“ (Jan Dostál), kamarádství mezi členy se tak stalo základem fungování této MO: „*V rámci MO Brno je činnost brána revolučně, nesnažíme se dělat schůze, ale vše budujeme skrz kamarádství, aby nás to bavilo.*“ (Erik Lamprecht)

Revoluční činnost v podání brněnské DM znamená, že místo schůzí preferují výlety a akce, o kterých si vedení MO Brno myslí, že členy tyto akce baví. Navíc je zde přítomen důležitý motiv utužování kolektivu a budování kamarádství. Členové brněnské DM jsou tak v kontaktu velmi často nejen na akcích DM, ale i mimo ně. Velmi podobně fungují i tzv. Kameradschaften v Německu a ačkoliv se brněnská DM k tomuto modelu přímo nehlásí, určitá míra inspirace je patrná. Členi DM Brno jsou přesvědčeni, že je tento model ideální a chtěli by, aby se jejich model fungování rozšířil i do ostatních měst.⁶⁶ Protikladem pojetí fungování místní organizace tvoří MO v Chomutově, která se naopak zaměřuje zejména na pořádání schůzí, kde řeší zejména tamější problémy a program strany.⁶⁷ Chomutovská buňka se tak zaměřuje přesně na činnost, kterou v Brně nepovažují za revoluční. Ukazuje to zejména vysokou míru autonomie jednotlivých místních organizací, o jejichž směřování rozhoduje zejména předseda příslušné MO.

To, že je brněnská taktika úspěšná dokazuje nejen nejvyšší počet členů, ale i pozitivní postoj řadových členů: „*Jsem docela spokojena, líbí se mi tam, je to fajn.*“ (Řadová členka MO Brno)

Strana se kromě velkých kampaní Moje srdce bije pro Moravu a Aktion Schulhof, zaměřuje hlavně na sportovní akce jako je na příklad každoroční akce Sportovní den: „*...tam se sejde třeba hodně lidí, kde tam je sportovní turnaj ve fotbálku i v dalších disciplínách takhle.*“ (Jan Dostál)

Výsadní postavení měla brněnská organizace i při pořádání 1. Máje 2011, který se konal právě v Brně, a na který dorazilo okolo šesti set účastníků. Akce s podtitulem Proti invazi

⁶⁶ „*Tak jak to funguje v Brně, tak bych byl rád, kdyby se to rozšířilo i dál.*“ (Erik Lamprecht)

⁶⁷ „*A my sami spíše organizujeme schůze a říkáme si, co by se kde dalo zlepšit, můžeme řešit program, co by se dalo prosazovat.*“ (Jiří Mrázek)

cizích pracovníků a exodu našich lidí se do Brna vrátila po dvou letech.⁶⁸ Demonstrace byla nejdříve městem zakázána, avšak Krajský soud v Brně rozhodnutím města zrušil a demonstrace se tak mohla konat. Pozvánka i reportáž z 1. Máje v Brně byla zkopírovaná v plném znění z webových stránek Dělnické mládeže na stránky odpor.org, což opět poukazuje na možné propojení DM a DSSS s Národním odporem. Samotná akce, na které vystoupili řečníci z DSSS, Rakouska, Německa i Švédska proběhla v relativním klidu. O největší rozruch se tak postaral svým projevem zástupce bavorské NPD Robin Siener, který byl za svůj projev zatčen policií, zejména však ve svém projevu tvrdě kritizoval polské pracovní síly v Německu, které stavěl na úroveň pracovníků z Indie a Afriky a na Poláky útočil i ve vztahu s vzrůstající kriminalitou v Německu.⁶⁹ Klíčový byl tento projev v tom, že se akce účastnila i delegace z Polska. DSSS si tak velmi výrazně zkomplikovala jakoukoliv budoucí spolupráci s Poláky. Tento fakt jen podtrhuje směr zahraničních kontaktů DSSS z posledních let, kdy se strana silně orientuje pouze na Německo.

8. 3 DM Sever

Ústecký kraj je jediným krajem České republiky, kde má DM více než jednu místní organizaci. Zároveň jsou tyto MO spolu s Chodovem v Karlovarském kraji, jediné místní organizace v Čechách. Název DM Sever⁷⁰ pod sebe sdružuje MO Most, MO Louny a MO Chomutov. Jako první vznikla 4. května 2010 MO v Chomutově, kterou vede současný člen předsednictva Jiří Mrázek, 21. ledna 2011 vzniká MO Most. Tato organizace je vedená místopředsedkyní DM pro Čechy Lucií Šlégrovou. Poslední MO v severních Čechách vznikla v Lounech.⁷¹

Právě členi DM Sever pořádají většinu akcí v Čechách. Zejména pak mostecká a chomutovská buňka jsou jedinými MO, které se v počtu aktivit blíží Brnu. Představitelé DM

⁶⁸ V roce 2010 se akce DSSS na 1. Máje konala v Praze.

⁶⁹ „Od té doby co se otevřela hranice s Polskem, stoupla kriminalita o 40 procent. Krádeže, vloupání a obchodování s lidmi jsou zde nejrozšířenější delikty.“ (Projev Robina Sienera, převzato z webových stránek prvni-maj.cz)

⁷⁰ Webové stránky DM Sever jsou dostupné online na adrese: <http://dmsever.webnode.cz/>

⁷¹ Tato organizace vznikla 4. 2. 2011 a je vedena Martinem Burdou.

Sever na fungování brněnské organizace nevidí jen samá pozitiva: „...nejpočetnější ano, čistě třeba v Brně, ale my jsme tady rozloženi do více měst. Já vidím klíčový nás rozložit do více měst, než se soustředit všichni na jedno město, protože člověk se má pohybovat ve více městech, než být jenom na jednom.“ (Lucie Šlégrová)

Nutno dodat, že kritika směřuje zejména ke skutečnosti, že brněnská MO pořádá drtivou většinu svých akcí přímo v Brně, nikoliv v celém Jihomoravském kraji. Ačkoliv si DM pochopitelně nevybírám, kde své členy získá, Brno se stalo centrem celé Moravy, kdy se jejich akcí běžně účastní členi MO Kroměříž a akce jsou cíleně plánovány do moravské metropole. Naopak DM Sever se snaží působit po celém Ústeckém kraji,⁷² což ji pochopitelně usnadňuje poměrně malá vzdálenost mezi jednotlivými městy a fakt, že má v kraji již tři fungující místní organizace.

V Ústeckém kraji je navíc mládež silně provázána se stranou. I vzhledem k věkovým rozdílům mezi členy MO Most a MO Chomutov (viz výše) byla však jejich pozice v předvolební kampani odlišná. Zatímco členi z Mostu se objevovali i na kandidátkách strany jako na příklad Lucie Šlégrová, členi MO Chomutov se zapojili pouze do předvolební kampaně. V Chomutově i Mostě navíc proběhla Akce Školní dvůr.

Akce místních organizací jsou podobně zaměřeny: „...dělali jsme několik výprav, byli jsme na zámku Jezeří, takže trošku k té minulosti inklinovali.“ (Jiří Mrázek), i mostecká MO se věnuje výletům a výpravám: „...akce kulturně zaměřený, že sme se tady byli podívat na několika památkách, chtěli bychom se zde zaměřit na nějaký úklid a tak podobně...“ (Lucie Šlégrová)

Většinu akcí obou organizací, které pořádají nezávisle na straně, tak tvoří výlety a výpravy po památkách Ústeckého kraje. Ačkoliv zejména DM Most plánuje několik dalších akcí jako na příklad pomoc seniorům nebo pomoc zvířatům v útulcích, zůstalo zatím jen u plánů. To opět zapadá do celkového profilu DM, kdy i nejaktivnější místní organizace akce spíše plánují, než že by je reálně pořádaly.

⁷² „... jsem se účastnil mítinků i v Kadani, Lounech i v Mostě jsem byl. Chtěl jsem zkrátka podpořit i další regiony. Ostatně spolupracujeme spolu, jsme jeden tým.“ (Jiří Mrázek)

8. 4 Zánik MO Praha

Dělnická strana se potýká s problémem absence místní organizace v hlavním městě České republiky již deset měsíců. Přitom pražská organizace vznikla 17. dubna 2009, tedy krátce po založení DM a počet jejich členů se pohyboval okolo dvaceti. MO Praha se od počátku potýkala zejména s velkou pasivitou svých členů: „... máme asi dvacet členů a většina členů je pouze papírových, kdy se přihlásili a už o nich nebylo moc slyšet.“ (Matyáš Sombati)

Místní organizace v Praze tak stála zejména na aktivitách svého předsedy Matyáše Sombatiho a po jeho odchodu ze všech oficiálních funkcí v DM zaniká, přestože byla po Brnu druhou nejpočetnější MO v celé republice. Tento moment není v rámci DM ojedinělým jevem, podobný osud měla na příklad místní organizace v Havlíčkově Brodě po odchodu svého předsedy Jana Eise. Svědčí to zejména o tom, že místní organizace, jejichž činnost je úzce spjata s jednou osobou, se v případě jejího odchodu dokážou s nastalou situací jen velmi těžko vypořádat a zpravidla zanikají. Tento jev podtrhuje i fakt, že žádná z doposud fungujících MO nemusela žádný zásadní odchod řešit. Dělnická mládež se obecně potýká s nízkým počtem členů s řídicími schopnostmi. Jako příklad lze uvést kandidaturu Jakuba Svobody na funkci místopředsedy DM: „No tak já nevím. Ani nevím. Asi bylo potřeba. Vlastně Erik Lamprecht byl místopředseda⁷³ přede mnou a určoval si vyšší podmínky a on vlastně řekl, že by bylo vhodné, kdybych tam šel já no. Já sem neměl námitek, tak jsem tam šel.“ (Jakub Svoboda)

Toto vyjádření demonstruje dvě důležitá fakta. Za prvé ukazuje, že Erik Lamprecht určuje kandidáty na pozici místopředsedy pro Moravu a Slezsko a za druhé ukazuje i to, že se na druhou nejvyšší pozici v celé DM může dostat člověk, který vlastně ani neví důvod, proč kandidoval a proč byl zvolen. Právě akutní nedostatek osob s řídicími schopnostmi uvnitř DM má za příčinu to, že každá ztráta alespoň aktivního člena, zvláště pokud MO vede, může pro danou místní organizaci znamenat zánik.

Absence MO v Praze je uvnitř DM vnímána poměrně různorodě od názorů mluvících o ostudě: „Je to takový ostudný, že v hlavním městě nemáme místní organizaci...“ (Jakub Svoboda)

Přes vnímání nevýhod z ryze praktických důvodů: *To vnímám jako nevýhodu skrz to, že se v Praze koná poměrně dost akcí.*“ (Erik Lamprecht)

⁷³ Erik Lamprecht funkci místopředsedy DM nikdy nezastával.

Až po názor, který absenci MO v Praze nevnímá jako zásadní problém: „...sice je to hlavní město, ale v Praze je taky taková sorta lidí, že je to taky hodně specifický město, takže bych to neviděla jako zásadní problém, že tam prozatím není MO.“ (Lucie Šlégrová)

Naopak naprostá shoda uvnitř DM panuje nad tím, že se MO v Praze opět založí, jen se hledá vhodný člověk, který ji povede. Právě nevhodný výběr předsedy by byl vnímán jako větší nevýhoda, než samotná absence místní organizace: „... je lepší klub nemít, než ho předat nějakému hlupákovi.“ (Erik Lamprecht)

Ačkoliv v Praze místní organizace chybí již téměř jeden rok, činnost Dělnické mládeže tímto nijak zásadně poznamenána není. Sami členi nespátřují v Praze město, kde by mohla být DM výrazně úspěšná. Důvod spatřují v tamější mládeži, která má podle nich jiné zájmy než zájem o politiku. Největší nevýhodou tak zůstává pouze to, že na akce strany, které se konají v Praze, musí dojíždět členi jiných místních organizací, což ovšem ve velké míře činili i za fungování DM Praha. Vedení mládeže navíc neztrácí optimismus a tvrdí, že MO bude v nejbližších měsících opět založena.

9. Program a ideologie

9.1 Program DM

Dělnická mládež svůj původní program, který byl prověřován Ministerstvem vnitra, stáhla a nahradila ho novým programem, který zveřejnila na svém II. sjezdu 27. března 2010 v Brně. Program byl nejen zkrácen z 27 bodů na 10, ale vypadly z něj i všechny sporné pasáže zejména bod číslo 18, ve kterém se DM hlásila k národnímu socialismu. DM navíc vypustila všechny pasáže, kde bojovala proti cizincům a imigrantům nebo útočila na cizí státy na příklad stát Izrael. Stejně tak zmizely požadavky suverénního státu, nacionalizace školství a sdělovacích prostředků a reforma osnov. Při porovnání prvního a druhého programu DM je jasně vidět, že do druhého programu se nedostaly žádné body, které by mohly být považovány za jakkoliv kontroverzní. První poměrně radikální program byl tak nahrazen deseti programovými cíli, u kterých si DM byla jistá, že je Ministerstvo vnitra nebude mít důvod znovu prošetřovat.

Současný program obsahuje deset tematických okruhů. Prvním je výchova k odpovědnosti, zde DM sama sebe staví do role přípravy politické strany. Proto si klade za cíl rozvíjet schopnosti svých členů.⁷⁴ Zároveň podporuje snížení aktivního volebního práva z 18 let na 16, alespoň pro komunální a krajské volby. Minimálně v tomto bodu zůstalo z velké části jen u programu, který byl přenesen do praxe jen v několika málo případech. Nedá se tedy hovořit o nějaké systematické výchově členů, spíše jde o nárazové akce, které se navíc potýkají s problémem slabé účasti.

Druhým okruhem je boj proti drogám, kde se DM částečně inspirovala od Republikánské mládeže.⁷⁵ Přesto je patrný znatelný názorový posun. Zatímco RM žádala pro dealery a pašeráky drog trest smrti, DM se otázkou trestů nezabývá vůbec. Naopak proti drogám chce bojovat vzděláváním mládeže, skrz semináře a diskuze, které bude sama organizovat. Dělnická mládež byla v tomto bodě umírněná i ve svém prvním radikálnějším programu.

⁷⁴ Umění veřejně vystupovat, formulovat své názory slovem i písmem, organizační talent, právní a historické povědomí. (Programové cíle DM, Bod 1)

⁷⁵ „...jsou zde body, které se v nějaké obměně dostaly i do programu DM, na příklad problematika drog a boje proti jejímu šíření.“ (Martin Zbela)

Inspirace u RM se tak projevila zejména zařazením tohoto bodu do programu. Samotné návrhy řešení tohoto problému se u obou organizací liší.

Třetím je úcta k přírodě. Dělnická mládež se tento bod snaží převádět i do praxe, když na příklad organizuje sběry odpadků. Právě výlety se sběrem odpadků, které mládež sama nazývá ekoakcemi, tvoří jeden z hlavních bodů aktivit. Podobně zaměřené akce probíhaly zejména na Brněnsku, Zlínsku a v severních Čechách. Sama DM v programu zmiňuje, že na ekologické problémy hodlá také veřejně upozorňovat, což se v praxi zatím neděje. Čtvrtým okruhem je řemeslo a smysluplné vzdělání, zde se sdružení snaží poukázat na nutnost větší propagace řemeslných oborů. DM tak částečně činí z důvodu, že většina jejich členů studovala nebo studuje na odborných učilištích, navíc i z názvu je patrné, k jaké skupině obyvatelstva se hlásí. (Programové cíle DM, 27. 3. 2010)

Pátý okruh má název Ano rodině, ne single, DM chce mládež školit i za pomoci rodinné výchovy a přednášek tak, aby v České republice fungovalo co nejvíce úplných rodin. Šestým okruhem je Pomoc seniorům. Realizace tohoto bodu zatím do praxe téměř nepřešla, přesto některé místní organizace mají v plánu akce zaměřené na pomoc seniorům.⁷⁶ Sedmý okruh nese název Svobodný internet s rozumem, tento okruh je zajímavý zejména tím, že DM varuje před sociálními sítěmi, kde mohou být zneužívány údaje uživatelů, přesto sama na příklad Facebook využívá. DM má snahu sama mládež školit prostřednictvím kurzů a odborných článků a tím zneužívání osobních dat eliminovat. (Programové cíle DM, 27. 3. 2010)

Osmý okruh Pohyb místo lenosti je pro mládežnické organizace krajní pravice typický a to nejen v České republice. Sportovní dny a turnaje jsou jedním z prostředků, jak se DM snaží nalákat nové členy. Okruh číslo devět nese název Kulturní povědomí, podle nějž by mládež měla být systematicky učena o svém kulturním dědictví a identitě. A konečně poslední okruh pod názvem Vůle k životu má mladé lidi naučit vážit si vlastního života. (Programové cíle DM, 27. 3. 2010)

Programové cíle DM jsou tak poměrně ambiciózní. DM by sama chtěla školit mládež o nebezpečnosti drog, varovat ji před nástrahami internetu a vychovávat nové politiky pro svou stranu. V praxi však akce podobného typu nepořádá téměř vůbec. Což z většiny bodů programu vytváří jen vysněné plány, jak by si sama DM přála, aby fungovala. Jedinými body,

⁷⁶ „... je v plánu akce pro starší lidi třeba u nás v nemocnici, teď se máme zúčastnit školení a pak bychom mohli těmto lidem pomáhat, že bychom jim chodili na nákupy, předčítat jim noviny a tak podobně.“ (Lucie Šlégrová)

o kterých lze říci, že jsou alespoň částečně realizovány, jsou body 3, 8 a 9, kdy se naprostá většina akcí DM, kromě předvolebních kampaní a demonstrací, týká výletů nebo sportu.

9. 2 Vnímání národního socialismu

Ačkoliv přímý odkaz na národní socialismus ze současné verze programu vymizel, stále se k němu Dělnická mládež hlásí a spatřuje v něm řešení problémů České republiky. DM jasně proklamuje, že se nehlásí k národnímu socialismu za Třetí říše, nýbrž navazuje na českou tradici: „*Navíc my vycházíme z českých tradic, z českého národního socialismu a tato myšlenka zde má tradici od konce 19. století a my jsme na ni jen navázali, ale samozřejmě se doba změnila, takže na ni navazujeme, ale nepoužíváme stejná slova jako před sto lety, protože to bylo v jiné době a v jiných podmínkách a doba se mění, jako se mění lidé.*“ (Martin Zbela)

Samotné vnímání národního socialismu má uvnitř DM hned několik různých podob, od názorů zastávajících zejména rovnost: „*...prostě ty lidi díky tomu národnímu socialismu by měli vlastně držet pospolu, protože tam se jedná o tu sociální stránku, že bysme se neměli dělit na nějaký kasty a podobně, že všichni jsme vlastně soudruzi a jsme si rovni v tom státě a je jedno, jestli je to nějaký dělník nebo šéf.*“ (Jakub Svoboda), až po názor obhajující rovnou daň pro fyzické osoby: „*My jsme socialisti, ale ne jako strany komunisti nebo ČSSD, což jsou strany silně pro progresivní daň. Já bych to takhle vyhoceně neviděl, já bych byl dejme tomu pro rovnou daň, ale jenom pro fyzické osoby. Zkrátka to je ta spravedlnost, že všichni mají stejně.*“ (Jiří Mrázek)

Názorovou různorodost tak zastřešuje pouze idealistická představa, u které je patrný silný nacionalismus: „*...že půjdu do české pekárny, kde mi prodá housku z českého těsta, z českých surovin usměvavá česká prodavačka, kdy budu mít jistotu, že podniky jsou české.*“ (Martin Zbela)

Toto pojetí ukazuje, že v národním socialismu vidí členi DM prostředek jak dosáhnout kulturní a celospolečenské obrody našeho národa. Za představami jako je láska k vlasti či odkazu k tradicím, což je představa, která je majoritně přijímaná společností, se však objevují názory, které tvrdí, že stávající systém nacionální myšlenky, ale i samotnou demokracii

utlačuje⁷⁷ a proto je nutné proti němu bojovat. V tiskovinách i na webech obou organizací se tak běžně objevuje volání po revoluci.⁷⁸ Strana spoléhá na nespokojenost občanů ČR: „*Pod povrchem veřejnosti to bublá, kvasí a zatím kotlík občanské revolty nepřetekl, ale vše se může změnit. Nelze do nekonečna napínat strunu. Od začátku roku padlo ve světě několik režimů, které se tvářily nedotknutelně a mocně.*“ (Štěpánek 2011, s. 1)

Ve svých tiskovinách se DSSS snaží vyvolat u čtenářů pocit, že stojíme na prahu revoluce, která může propuknout každým dnem. Vláda České republiky se pro stranu i mládež stává největším nepřitelem, který způsobil všechny problémy naší společnosti: „*Nepoukážeme s nenávistí na Cikány parazitující na práci českých lidí, ale na stávající systém a jeho představitele, kteří to dopustili a způsobili. Tato nenávist je přirozeným důsledkem lásky k nám samým.*“ (Sombati 2009, s. 1)

Strana si dobře uvědomuje své nízké šance při parlamentních volbách, kdy svůj neúspěch svaluje na parlamentní strany a média, které vytváří při volbách nerovné podmínky.⁷⁹ Tím, že nové parlamentní volby dle strany zlepšení přinést nemohou, lid musí vyjít do ulic. Představy o revoluci, v jejímž čele bude stát DSSS jsou v projevech i tiskovinách poměrně běžné, strana si tak vytváří ideu, ke které se upíná v dobách volebních porážek. DSSS navíc sama sebe ráda staví do pozice jediné opravdové národní opozice u nás.

9. 3 Vnímání neonacismu

Vzhledem k tomu, že členi strany i mládeže běžně čelí označení, že jsou neonacisty, panuje na neonacismus uvnitř DM vzácná shoda. Slovo neonacismus ve vnější prezentaci členů DM nejlépe vystihují slova jako prázdná nálepka nebo mediální bouda. Panuje přesvědčení, že je

⁷⁷ „*To, co se dnes děje u nás není demokracie, ale je to utopie. Je to jakási Potěmkinova vesnice demokracie a nijak se to v zásadě neliší od systému komunistického.*“ (Martin Zbela)

⁷⁸ Na příklad zpráva o první vlně náboru aktivistů do DM, zveřejněná na stránkách Dělnické mládeže 6. 3. 2009. Její autor, v tu dobu předseda DM Martin Zbela, zakončuje článek slovy: „*NS revoluci zdar!*“ nebo i samotná výzva na úvodní straně webových stránek DSSS: „*Naše země potřebuje REVOLUCI, přidejte se k nám!*“

⁷⁹ Stížnosti tohoto typu jsou typické pro drtivou většinu neparlamentních stran.

termín účelově využíván proti lidem, kteří jsou v opozici: „...*jako neonacismus je tady referentováno jako skoro všechno, co vlastně je jakýmkoliv projevem nesouhlasu, ať už se ukáže, že je něco špatně třeba s romskými obyvateli, tak už je to neonacismus.*“ (Jan Dostál)

Členi DM tak zdůrazňují, že je termín používán médii v mnohem širším významu, než ve skutečnosti má. Fakt, že je DM mnohdy označována jako neonacistická, přisuzují tomu, že pojem není dostatečně vymezen a proto se snadno může stát, že je takto označena i DM. Nikdo však nedokázal připustit, že by za označováním DM jako neonacistického uskupení mohly stát aktivity některých jejích členů nebo organizace akcí typu 1. Máj 2011 v Brně, kde byla DM hlavním organizátorem.

Názorovou shodu oslovených respondentů lze přisuzovat zejména faktu, že se představitelé strany i mládeže ve velmi podobném duchu tomuto označení brání. Tuto shodu podtrhuje velmi podobná odpověď řadového šestnáctiletého člena DM v Chomutově a Martina Zbely, který se v krajně pravicové politice pohybuje od poloviny devadesátých let.⁸⁰ Na tomto příkladu je vidět, že podobný názor na neonacismus prochází celou Dělnickou mládeží, alespoň v jejích veřejných prezentacích. Názor o prázdné nálepce se tak běžně objevuje v projevech, tiskovinách i v článcích na webových stránkách mládeže i strany.

⁸⁰ „*To jenom média takhle označují lidi, který nejsou pohodlný.*“ (Radek Králík) X „*Pro mě neonacismus je prázdná nálepka, která se dnes užívá proti oponentům.*“ (Martin Zbela)

10. Spolupráce s DSSS

10.1 Financování DM

V oblasti financování zaznamenala Dělnická mládež během svého působení nucený posun. Zatímco z počátku nastavila členské příspěvky pro své členy jako dobrovolné, kdy argumentovala nesmyslností vybírání příspěvků od členů bez trvalého příjmu: „*Příspěvky jsou dobrovolné, protože nebudeme vymáhat ze studentů, kteří nemají trvalý příjem, takže jsou na dobrovolné bázi.*“ (Martin Zbela)

Tato benevolentnost při placení členských příspěvků však počítala s finanční podporou strany: „*... pouze z příspěvků by to nebylo možno utáhnout, protože především tiskoviny jsou nákladné, takže to jde zejména z peněz strany.*“ (Matyáš Sombati)

Strana si však mohla dovolit financovat mládež pouze po volbách do EP, kdy dosáhla na státní příspěvek: „*... tak nás mohla sponzorovat a platit nám výdaje. Ted' tyto možnosti nejsou, takže si vše hradíme sami.*“ (Erik Lamprecht).

I samotné vedení DSSS tvrdí, že ačkoliv by mládež chtělo podporovat ve větší míře, potýká se s nedostatkem financí: „*Finanční otázka je u strany, která je odkázána jen na členské příspěvky a dary, velmi problematická. Od toho se vyvíjí i financování DM. Pokud bychom uspěli, jako že věřím, že uspějeme, pak se bude strana podílet výraznější měrou i na financování mládežnické organizace.*“ (Tomáš Vandas)

Na situaci, která nastala, reagovalo vedení DM zavedením povinného členského příspěvku pro všechny, jelikož se vybrané peníze z členských příspěvků staly jediným zdrojem financí.

V případě, že by členský příspěvek řádně zaplatilo všech 130 členů, DM by fungovala s ročním rozpočtem necelých 40 tisíc korun. Jedná se pouze o hrubý odhad, který předpokládá, že všichni členi zaplatí příspěvek ve výši 300 Kč. Nepočítá s tím, že někdo může zaplatit víc, nebo že někdo zareaguje na výzvu v Hlasu mládeže nebo webových stránkách a DM pošle sponzorský dar.⁸¹

⁸¹ Stejně tak je opomenuta situace, kdy si nějaký člen nechá rozdělit členský příspěvek na dvě splátky a druhou splátku již nezaplatí.

10. 2 Propojení DM a DSSS

Propojení členské základny strany a mládežnické organizace je poměrně vysoké, dva členi předsednictva dokonce zastávají vyšší funkci i v rámci strany. Erik Lamprecht je členem Republikové revizní komise a Lucie Šlégrová byla zvolena členkou Republikové smírčí a rozhodčí komise. Jen pro úplnost bývalý předseda DM Martin Zbela v současnosti zastává funkci místopředsedy DSSS, avšak v rámci DM je již neaktivní.

Paralelní členství ve straně i v mládeži je naprosto běžnou věcí: „*Členství se nijak nevylučuje a je běžné. Na příklad já sem členem obou organizací. Jediným rozdílem je, že člen strany musí být starší osmnácti let.*“ (Erik Lamprecht)

Členství v obou organizacích však není ani povinné, ani běžné u všech plnoletých členů DM: „*...takže jsou lidi, kteří nejsou členi obou, ale jsou i takoví, jako třeba já, že jsou členy DSSS i DM.*“ (Lucie Šlégrová)

Všechny vůdčí osobnosti DM jsou i členy strany, u ostatních není členství samozřejmé. Zejména ze dvou důvodů, prvním je jejich nedostatečná vůle potom být aktivní v obou organizacích, která vede k tomu, že buď z DM vystoupí a stanou se pouze členy strany anebo setrvají pouze v DM. Druhým důvodem je neochota stát se členem politické strany. Zde hraje ústřední roli strach. V tomto případě je občanské sdružení vnímáno jako poslední možný subjekt, kam je ochoten jedinec vstoupit. Obecně se strach projevuje i v DM, kdy na příklad řadová členka v Brně k rozhovoru svolila, nicméně jen pod podmínkou, že se její jméno nikde neobjeví.

V názoru, zda může členství v mládeži pomoci v budoucnu k lepší pozici ve straně, se názory představitelů DM a DSSS rozcházejí. V DM panuje názor, že členství v tomto občanském sdružení nepochybně pozici ve straně zlepšuje: „*Určitě může členství v DM v budoucím postupu ve straně pomoci. Navíc v naší straně je pozice mládeže dost specifická a je určitě silnější než v jiných stranách.*“ (Erik Lamprecht)

Představitelé strany jsou v tomto úsudku opatrnější: „*Ten člověk je, ale velmi mladý okolo osmnácti let, a pokud se zapojí do fungování strany, tam je několikaletý posun. Určitě to není tak, že by ten člověk byl okamžitě v předsednictvu strany, to rozhodně ne. Většinou začíná na*

lokální úrovni a postupně se vypracovává, to je logický posun a tím pádem získává zkušenosti do další činnosti.“ (Tomáš Vandas)

Odpověď předsedy DSSS se v tom případě poněkud rozchází s realitou. Zejména ve vztahu s relativně nepočetnou členskou základnou strany. Strana by si zřejmě přála, aby se lidé z mládeže, kteří přicházejí do DSSS, několik let učili od svých starších kolegů, avšak v praxi má mnohde nedostatek členů za následek, že jsou noví členové okamžitě zapojováni do politické činnosti na příklad umístěním na kandidátky pro volby. Naopak slova o nedosažitelnosti pozice v předsednictvu strany jsou pravdivá. To však platí nejen pro nově přichozí členy z mládeže, ale téměř pro celou členskou základnu strany. Hned čtyři z pěti pozic v předsednictvu jsou již několik let obsazeny čtveřicí zakladatelů Vandas, Štěpánek, Zbela a Kotáb.⁸²

U čelních představitelů DM je jejich pozice ve straně usnadněna hned z několika důvodů. Jednak není nic neobvyklého, že se schází dohromady místní organizace strany i mládeže, což na takovýchto jednáních vytváří poměrně dobrou pozici předsedům místních organizací mládeže, kteří zastupují významnou část celkového počtu účastníků schůze. Mládež je navíc aktivní při kampaních strany, kde se její členové mají opět možnost setkávat s krajským vedením strany. A i nepočetná členská základna⁸³ strany usnadňuje novým členům snadnější kariéerní posun. Aktivní členství v mládeži tak členům pomáhá spíše získávat lepší kontakty ve straně, než že by jim přímo zaručovala konkrétní budoucí pozice.

Reálné propojení místních organizací DM a DSSS záleží na konkrétních lokálních vedeních obou organizací. Velmi úzkou spolupráci můžeme najít zejména v Brně, kde jsou běžné i společné schůze: *„To záleží na tom, co je třeba probírat, jaké věci, když je dobré, aby tam byli všichni členové, jak ze strany, tak z mládeže, tak ty schůze jsou společný.*“ (Jan Dostál)

Podobná spolupráce funguje i v Chomutově, kde mládež spolupracuje s MO DSSS Jirkov, jelikož strana místní organizaci v Chomutově nemá. V Ústeckém kraji navíc spolupráci do značné míry zajišťuje krajský předseda DSSS Petr Kotáb, který je v kontaktu nejen s předsedou DM Chomutov (*„My se stýkáme docela často, konkrétně s Petrem máme dobrou*

⁸² V předsednictvu je ještě místopředsedkyně Simona Skoumalová.

⁸³ Sama strana uvádí, že má v celé republice okolo 700 registrovaných členů.

vztah. “ Jiří Mrázek), ale osobně se zná i s řadovými členy DM: „*Tak setkal jsem se s Petrem Kotábem a myslím si, že jako ví, o čem mluví a je schopnej naslouchat ostatním.*“ (Radek Králík)

Na tomto příkladu je vidět, že propojenost určitých místních organizací DM se stranou je velmi těsné, ať už je to podobným personálním obsazením jako v brněnském případě nebo snahou krajského vedení DSSS zapojit DM do svých aktivit. Tento model funguje v Ústeckém kraji.

10. 3 Zapojení DM do předvolební kampaně DSSS

V loňském roce, kdy se konaly parlamentní i komunální volby, byla významná část aktivit DM zaměřena na podporu strany v předvolebních kampaních. Míra zapojení členů DM do kampaní se odvíjela zejména podle aktivity a síly jednotlivých místních organizací, proto není překvapením, že se nejvíce zapojovali členové v Jihomoravském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji.⁸⁴ Za zcela neaktivnější lze považovat brněnskou místní organizaci.

Kromě tradičních činností jako je roznášení a výlep letáků a pomoc na mítincích strany, stojí za zmínku zejména informační stánek DSSS v Brně, na kterém se brněnská DM významně podílela. Informační stánek v Brně strana použila jak před parlamentními volbami, tak před komunálními. Velmi zajímavé bylo i složení členů, kteří stánek obsluhovali a materiály rozdávali. Na ani jedné z akcí nechyběli předseda DM Erik Lamprecht, místopředsedkyně DSSS Simona Skoumalová a Milan Hroch. Na akcích se podíleli i členi DM Kroměříž Jiří Dudák a Barbora Vařáková. Na tomto příkladu je krásně vidět, že DSSS ani DM nemá problém spolupracovat s lidmi, kteří čelí obviněním z neonacismu, ba dokonce tyto lidi preferuje na úkor ostatních členů jako v případě obsluhy infostánků.⁸⁵ Akce s informačním stánkem se konaly v centru Brna vždy jen několik dnů před volbami. Celkově se podle vedení DM zapojilo do kampaně DSSS desítky členů.

⁸⁴ „*Tam jsou ty mládežnické organizace nejsilnější, neaktivnější a od toho se odvíjí i podpora politické straně.*“ (Tomáš Vandas)

⁸⁵ „*Pak jsme před volbami dělali infostánky, věc, která byla jen v Brně. A to nás hrozně baví být v kontaktu s lidmi, dokonce byl zájem takový, že jsme museli vybírat členy, kteří tam půjdou a kteří ne.*“ (Erik Lamprecht)

Do tvorby programu strany pro celorepublikové volby DM nijak nezasahovala: „*Co se týče programu strany, ten sdružení nijak neurčuje, takže my se snažíme daný program pouze propagovat.*“ (Erik Lamprecht)

Tvorba programu pro celorepublikové volby je tak plně v kompetenci předsednictva strany, kde DM žádného zástupce nemá, nepočítáme-li bývalého předsedu DM Martina Zbelu. Je však zřejmé, že první předseda DM byl dosazen ze shora stranou a nedá se očekávat, že by nějak výrazně prosazoval zájmy členů DM. Jeho členství v DM navíc příští rok zanikne z důvodu přesažení maximální věkové hranice. Dělnická mládež tak výhradně program propaguje v ulicích a je zajímavé, že se zatím nenašel jediný bod programu, vůči kterému by se mládež vymezila. I to je signál oddanosti straně.

V rámci tvorby programu pro komunální volby byla situace pro členy DM příznivější, jelikož se jako kandidáti k programu mohli vyjadřovat jako členi DM v Brně nebo ho přímo vytvářeli jako Lucie Šlégrová pro svou kandidaturu v obci Hrobčice.⁸⁶ Pozitivní pro DM je fakt, že se do tvorby volebního plánu pro komunální volby v Jirkově zapojili i neplnoletí členi DM Chomutov, zejména předseda tamější místní organizace Jiří Mrázek.

10. 4 Členi DM na kandidátkách DSSS

Členi DM se v parlamentních i komunálních volbách na kandidátkách DSSS objevovali. Při parlamentních volbách však jejich pozice nebyla nikterak výrazná. Nejvýše se na kandidátce objevil Erik Lamprecht a to na 6. místě v Jihomoravském kraji, v Moravskoslezském kraji byl na 7. místě David Kudřa, který nyní zastává funkci v předsednictvu DM. Ostatní členi se na kandidátkách neobjevili vůbec, zejména z důvodu nízkého věku, kdy jen velmi málo členů bylo starších osmnácti let, nebo byli na spodních místech kandidátek.⁸⁷

V komunálních volbách se do voleb zapojila větší část členů, avšak zde nastala komplikace s podmínkou trvalého bydliště: „*Ale to je vázáno na trvalý pobyt v místech, kde jsme*

⁸⁶ Obec leží v okrese Teplice a má 860 obyvatel.

⁸⁷ V Jihomoravském kraji byl na příklad na 28. místě Jakub Svoboda a na 29. Jan Dostál.

kandidovali, takže plno mládežníků ani kandidovat nemohlo.“ (Tomáš Vandas), přesto je přesvědčen o tom, že kdo možnost kandidovat měl, tak ji většinou využil: *„...každý, kdo dovršil v případě komunálních voleb osmnácti let, má možnost kandidovat za naši stranu. A myslím, že drtivá většina lidí toho využila.*“ (Tomáš Vandas)

Nejvýše postavenými členy DM v komunálních volbách byl Erik Lamprecht, který byl na 2. místě na kandidátce v Brně, zde navíc měla DM obecně velmi silnou pozici: *„V Brně bylo na kandidátce 55 lidí z toho asi 15 členů mládeže, já jsem byl na druhém místě a další od 15 do 30 místa.*“ (Erik Lamprecht) a Lucie Šlégrová, která vedla kandidátku DSSS v Hrobčicích, kde žije.⁸⁸

Každý člen DM, který je ochotný za stranu kandidovat, má příležitost. Jelikož strana trpí nedostatkem členů. V komunálních volbách, tak neuspěla i proto, že mnohdy v místě, kde kandidovala, nenašla dostatek členů či sympatizantů pro naplnění kandidátky. To vedlo k tomu, že strana byla znevýhodněna již před začátkem voleb. V některých obcích vytvářela DSSS kandidátky doslova rodinné jako na příklad v již zmíněných Hrobčicích.⁸⁹ To vše svědčí o tom, že je strana vděčná za každého, kdo je ochoten za ni kandidovat.

10. 5 Vnímání výsledků voleb

Výsledky DSSS v parlamentních volbách jsou v rámci DM brány jako zklamání: *„Vidím to hodně negativně, jelikož mě zklamalo obalamucení voličů, jakože novými stranami TOP 09 a VV.*“ (Erik Lamprecht), přesto se mládež snaží hledat alespoň dílčí úspěchy, podobně jako představitelé DM v Brně, kteří kvitují alespoň vyšší počet hlasů pro svou stranu: *„Hlavně je dobrý, že tam byl určitý nárůst, jako neočekával jsem, že z ničeho nic dostaneme támhle šest procent.*“ (Jan Dostál)

⁸⁸ Vzhledem k výše popsanému neúspěchu DSSS v komunálních volbách je zřejmé, že ani žádný člen DM zvolen nebyl.

⁸⁹ V této obci se volilo celkem 15 zástupců, DSSS zde postavila kandidátku se čtyřmi jmény. Kromě Lucie Šlégrové kandidovala ještě její matka a bratr. Čtvrtým kandidátem byl člen DM Most David Kundřa.

O poznání větší zklamání vládne nad výsledky komunálních voleb a to zejména v Ústeckém kraji: „... hlavně v těch komunálních volbách, kde sem čekal, že bychom mohli obsadit aspoň některá města na některých radnicích, hlavně v severních Čechách a podobných oblastech.“ (Jan Dostál), zde se navíc projeví i konkrétní chyby, které DSSS před volbami udělala: „Zde vidím chybu jen v tom, že jsme mnohde polevili v obsazení kandidátek, navíc jsme mohli být ve více obcích a tak podobně.“ (Erik Lamprecht)

Prvně zmíněná chyba pak stranu stála zisk mandátů i v obcích, kde překročila 5%: „...třeba Černovice, to je sice vesnice, ale bylo tam dokonce přes těch 5%, ale tam zase nebyla plná volební kandidátka, takže jsme se tam nedostali.“ (Jiří Mrázek)

V některých obcích se navíc projevila specifická komunálních voleb, kdy DSSS oproti ziskům v daných obcích při parlamentních volbách velmi ztratila. Podobnou zkušenost zaznamenala i Lucie Šlégrová, která byla lídrem kandidátky v Hrobčicích, kde DSSS při parlamentních volbách získala 7,34%. V komunálních volbách však získala jen 1,33% hlasů: „Ta komunální, třeba i u nás na vesnici se ty lidi znaj, volej svýho známého a tak podobně, takže to je strašně specifický a v každý vesnici a v každým městě to tady bylo trochu jinak.“ (Lucie Šlégrová)

Nejblíže úspěchu tak byli členi DM Chomutov, kteří paradoxně na kandidátkách být nemohli, z důvodu nízkého věku, ale aktivně se zapojili do kampaně v Jirkově, kde strana přesáhla 4%: „...zrovna ten Jirkov, tam byl volební zisk 4,34%, tam bohužel byla slabá volební účast, tam scházelo padesát hlasů, abysme měli jednoho zastupitele.“ (Jiří Mrázek)⁹⁰

⁹⁰ Volební zisk v Jirkově je zajímavý i vzhledem k tomu, že strana v tomto městě obdržela v parlamentních volbách 4,23%, takže si v komunálních volbách jako v jednom z mála měst naopak výsledek nepatrně zlepšila.

11. Akce a velké kampaně

11. 1 Směřování akcí

Aktivity Dělnické mládeže lze rozdělit do dvou velkých skupin. DM část svých aktivit vymýšlí a organizuje sama, část je organizovaných stranou a DM na nich pomáhá: „*Naše působení se snažíme uplatňovat skrz kulturní bázi, to znamená vzdělávání skrz přednášky a tak podobně plus druhý faktor, který není až tak důležitý, a to je spolupráce s politickou stranou – aktivismus typu rozdávání letáků, pořádání nějakých akcí a tak podobně.*“ (Erik Lamprecht)

Jak jsem již zmínil v šesté kapitole, strana a mládež se rozchází v názoru, co je smyslem DM. Zatímco členi strany vidí za vznikem a fungováním DM zejména výchovu budoucích členů strany: „*Organizovaná příprava mladých lidí v první řadě, aby se tyto lidé mohli později zapojit do činnosti politické strany.*“ (Tomáš Vandas)

Tomuto vývoji by navíc strana měla jít naproti na příklad organizováním společných schůzí s mládeží: „*... praktické propojení MO DSSS a MO DM, kde ti mladí budou sdruženi, aby viděli, jak strana funguje a co to obnáší, aby uměli dobře mluvit, vystupovat, komunikovat s médii.*“ (Martin Zbela)

Strana si tak chce vychovat budoucí členy v duchu aktivismu, který mnohým starším členům DSSS chybí. Iniciativa společných schůzí tak většinou vychází ze strany, která chce, co možná nejvyšší počet členů mládeže zapojit do fungování DSSS. Přesto nějaké systematické školení členů mládeže a výchova nových politiků pro stranu je v tuto chvíli v daleko větší míře pouze přáním, než že by to tak v praxi fungovalo, přesto rétorická cvičení proběhla na příklad na společné schůzi DSSS Jirkov a DM Chomutov.

Samotná mládež je odlišného názoru. Vzhledem k tomu, že se k DSSS přímo hlásí, je pochopitelné, že stranu podporuje, přesto v podpoře strany nevidí její členové nejdůležitější poslání DM. Tím má být vzdělávání mládeže, která má být vedena skrze přednášky, kulturní a sportovní akce. Problémem DM však je, že ačkoliv proklamuje důležitost vzdělávání,

přednášky a diskuze téměř neorganizuje a někteří její členové přiznávají, že by o ně mezi členstvem ani nebyl zájem.⁹¹

11. 2 Akce Školní dvůr

Beze sporu se jedná o největší samostatnou akci Dělnické mládeže, k níž se DM inspirovala v Německu. Akce Školní dvůr si klade za cíl získání nových členů a zapsání se do povědomí studentů středních a základních škol.

První kolo akce probíhalo v týdnu 20. – 24. 9. 2010 v Mostě, Chomutově, Praze a Brně. Akce poté ještě proběhla 23. 1. 2011 v Ostravě. Jedná se o projekt, kdy členi DM rozdávají před vybranými školami, kde věří v potenciál získání nových členů, tiskové materiály DM a DSSS, zejména pak svou tiskovinu Hlas mládeže.

Akce samotná toužený zisk nových členů nepřinesla: *„Přímo, že by se k nám někdo přihlásil to ne, nebo že bychom někoho nového získali, tak to taky ne.“* (Jiří Mrázek)

Přestože akce nedosáhla výraznějšího úspěchu, o smyslu této akce jsou členi DM přesvědčeni: *„... tyhle akce mají smysl, protože podle těch reakcí některých žáků škol, člověk pozná, že se jim to líbí, a i když třeba nevstoupí do mládeže, tak ho to aspoň nějak osloví.“* (Jakub Svoboda)

Dělnická mládež si od své největší samostatné kampaně slibovala zisk nových členů a prezentaci sama sebe mezi mladými lidmi. Ani jedno se jí nepodařilo a samotná realizace projektu byla v porovnání s Německem velmi marginální. DM se tak upnula k hledání hypotetických pozitiv,⁹² které mají z neúspěšné akce, udělat akci úspěšnou. Jediné dílčí pozitivum tak může DM spatřovat v tom, že byl projekt pochválen stranou.⁹³ To však svědčí zejména o nenáročnosti strany, která chválí projekt, který nepřinesl žádné výsledky.

⁹¹ „ Já bych řekl, že bojím se, je to možná směla, ale že by o to nebyl až takový zájem.“ (Jiří Mrázek)

⁹² „... nějaký zisk to určitě mělo, ty mladý se tam o nás alespoň dozvěděli něco víc.“ (Lucie Šlégrová)

⁹³ „... toto je přesně ta akce, ke které by měla činnost DM směřovat. To znamená propagovat ty myšlenky, propagovat ty názory, jít za těmi mladými, nabídnout jim určitou alternativu, určité začlenění.“ (Tomáš Vandas)

Akce Školní dvůr stále není ukončena a má se pravidelně opakovat. DM však naráží hned na několik problémů, jednak nemá dostatek členů, kteří by byli ochotni materiály rozdávat. Dále nemá ani dostatek financí na to, aby mohla vytisknout dostatek materiálů pro masivnější kampaň, a v neposlední řadě se setkává s velmi negativním ohlasem ze strany ředitelů a učitelů škol, kde se akce koná. Přesto se jedná o nejvýznamnější celorepublikový projekt s dlouhodobou koncepcí.

11. 3 Moje srdce pro Moravu

Na této kampani se DM podílí s DSSS a dalšími sdruženími⁹⁴, jedná se o projekt místních organizací sídlících na Moravě. Centrem této kampaně se stalo dle očekávání Brno. Podle prohlášení strany a samotného programu kampaně, si akce klade za cíl, aby se rozšířilo všeobecné povědomí o Moravě, respektovaly se moravské kulturní a historické identity. Zároveň si kampaň dává za cíl dosáhnout autonomie a suverenity Moravy v řešení otázek, které se Moravy bezprostředně týkají. V praxi lze za touto aktivitou vidět hlavně snahu propagovat DSSS. To bylo zřejmé i na akci Pochod pro Moravu, kde účastníci nesli vedle žlutočervených vlajek Moravy i vlajky DSSS a DM. Touto aktivitou se tak mládež i strana snaží zapsat do povědomí občanů v Jihomoravském kraji. Zde strana i mládež zažívá zajímavý paradox, zatímco jsou úspěšné v nabírání nových členů, kdy na příklad DM Brno je nejpočetnější MO v celé republice, potýkají se s absolutním nezájmem voličů. V loňských parlamentních volbách zaznamenala DSSS v Jihomoravském kraji třetí nejhorší výsledek v celé republice. Právě od kampaní podobného typu, které mají za cíl probudit nacionalismus Moravanů, si strana slibuje nárůst svých preferencí v kraji.

V současnosti má projekt za sebou dvě akce. Jako první DM spolu s DSSS pořádaly 1. ročník Pochodu pro Moravu,⁹⁵ při kterém byli velmi aktivní i členové DM. Předseda Erik Lamprecht

⁹⁴ Občanská sdružení Moravská národní obec (MNO), Moravský národní kongres (MNK) a publicistický portál Moravistika.cz. Zatímco propojení MNK a DSSS je zcela zjevné, jelikož jeho prezidentka PhDr. Alena Ovčáčiková za DSSS v letošních parlamentních volbách i kandidovala. Reálná spolupráce s MNO zřejmě neexistuje. Toto občanské sdružení o ani jedné z akcí kampaně Moje srdce pro Moravu neinformuje, stejně tak nelze na jeho stránkách najít informace o jakémkoliv napojení na DSSS, případně DM.

⁹⁵ Akce se konala 7. srpna 2010

celou akci moderoval a jako řečník na ni vystoupil tajemník DM Jiří Dudák. Pochod se konal v centru Brna za účasti několika desítek osob, převážně však členů DM a DSSS.

Druhou akcí byla podpora výzvy občanům, aby se hlásili k moravské národnosti při letošním sčítání lidu. Za účelem lepší informovanosti občanů byla spuštěna informační kampaň, kterou organizovaly Moravská národní obec⁹⁶ a Moravský národní kongres.⁹⁷ Tuto kampaň DSSS a DM pouze podpořila, přímo se její zástupci účastnili až shromáždění, které pořádal Moravský národní kongres. Akce, která vyzívala občany, aby se nebáli hlásit se k moravské národnosti a jazyku, se konala 26. 2. 2011 v Brně. Shromáždění se zúčastnilo jen několik málo účastníků. Podobně jako u Školního dvora má být i akce Moje srdce pro Moravu dlouhodobějšího charakteru.

⁹⁶ Moravská národní obec je občanským sdružením příznivců Moravy, jež si klade za cíl propagovat moravskou identitu.

⁹⁷ Moravský národní kongres je občanské sdružení, které si klade za cíl sdružovat moravské vlastence a ctitele moravské historie.

12. Tuzemská a zahraniční spolupráce

12. 1 Spolupráce na domácí úrovni

Pro Dělnickou mládež je pochopitelně hlavním partnerem Dělnická strana sociální spravedlnosti, která ovšem v rámci České republiky s žádnou politickou stranou či hnutím nespolupracuje: „...strany, které byly, a které se hlásily k myšlenkám nacionalismu, tak de facto vymizely, ať už Národní strana, Národní sjednocení či Právo a Spravedlnost. Dnes tu zůstala pouze DSSS a jiného partnera na naší scéně nevidím.“ (Tomáš Vandas)

Naprostotožný postoj zaznívá i z řad mládeže, kdy uvnitř DM panuje názor, že v ČR ani neexistuje žádný subjekt, se kterým by bylo možné spolupracovat: „O ničem nevím, bohužel je to škoda, ale bohužel.“ (Erik Lamprecht)

Případnou oficiální spolupráci s neregistrovanými subjekty DM odmítá, jelikož by to pro ni znamenalo příliš velké riziko: „...nebudeme spolupracovat s organizací nezaregistrovanou, protože to má svá rizika, i z důvodu, že cokoliv tato organizace činí, jde na naši hlavu, protože my jdeme s kůží na trh.“ (Martin Zbela)

Neoficiální spolupráci DM s organizacemi podobného typu však můžeme najít. O propojení členů bývalého Národního korporativismu s Dělnickou stranou jsem se již zmiňoval v rámci druhé kapitoly. Přímo členi DM se účastnili některých akcí pořádaných Autonomními nacionalisty (AN).⁹⁸ Oficiální spolupráce však nikdy navázána nebyla a pozdější distanc AN od DSSS, jakoukoliv spolupráci ještě více komplikuje.⁹⁹ K zapojování členů z Národního odporu a Autonomních nacionalistů do fungování strany a mládeže však docházelo a dochází. Nutno dodat, že v daleko vyšší míře se stranou než s mládeží. V tuto chvíli tak DM s nikým u nás nespolupracuje a jak sama tvrdí ani zde žádného potencionálního partnera vhodného ke spolupráci nevidí. O to intenzivněji tak DM hledá v zahraničí.

⁹⁸ „Zúčastnili jsme se jejich akce 28. října na Kladně, kterou oni pořádali. Samozřejmě návštěvě na těchto národních akcích se nebráníme, ať to pořádá kdokoliv, ale žádnou spolupráci s nimi nemáme a neplánujeme.“ (Matyáš Sombati)

⁹⁹ V březnu 2010 se na stránkách nacionaliste.com objevilo prohlášení, ve kterém se AN distancují od DSSS. Hlavním důvodem byl postoj DS k policejnímu zadržení neonacistů. Pro AN bylo neodpuštělné, že strana neposkytla finanční podporu zadrženým aktivistům. (MVČR 2011, s. 4)

12. 2 Spolupráce v zahraničí

V rámci zahraniční spolupráce kopíruje DM směřování DSSS, která se zaměřuje zejména na NPD v Německu a na slovenskou neparlamentní stranu Ľudová strana Naše Slovensko (LSNS),¹⁰⁰ přesto oficiálně zatím Dělnická mládež nespolupracuje s žádnou stranou nebo mládeží.

DM se navíc snažila využít svých kontaktů na Svobodné nacionalisty¹⁰¹ působící ve Švédsku, tento kontakt byl však po Sombatiho odchodu z DM velmi utlumen a dnes je nevyužíván.

Problémům, kterým DM čelí při získávání nových partnerů, je hned několik. Jednak nízká atraktivita strany, vedle které DM působí, což si sama DSSS uvědomuje: „... *nejdřív musíme jako strana uspět na české politické scéně, abychom mohli být lukrativní a zajímaví pro naše zahraniční partnery.*“ (Tomáš Vandas)

Navíc většina členů DM trpí nízkou jazykovou vybaveností, což znemožňuje spolupráci na příklad ve Francii, kde případnou spolupráci brzdí i vnímání ČR jako východního státu.

12. 2. 1 Spolupráce s NPD a JN

Die Jungen Nationaldemokraten byli hlavně při zakládání mládeže jedním ze vzorů a to zejména díky tomu, že v Německu působí již přes 40 let: „... *mají toho za sebou dost, takže se od nich snažíme přebrat dost věcí, protože jejich zkušenosti jsou k nezaplacení.*“ (Matyáš Sombati), později se však DM začala projevovat orientací spíše přímo k NPD a spolupráce s JN není tak intenzivní: „*Je to v rovině, že si občas pomůžeme s nějakým projektem. Avšak je to na bázi nějakého konkrétního pozvání na akce.*“ (Erik Lamprecht)

Sbližení přímo s NPD posílil memorandum o spolupráci, které mezi sebou podepsaly NPD a DSSS 3. dubna 2011 v Riese. DM se navíc aktivně začala účastnit akcí NPD, kdy na příklad

¹⁰⁰ Strana vedená Marianem Kotlebou vzešla z občanského sdružení Slovenská pospolitost. Toto sdružení bylo rozpuštěno Ministerstvem vnitra za své protiústavní postoje.

¹⁰¹ Neregistrované hnutí, které se velmi podobá Autonomním nacionalistům působícím v České republice.

pomáhala při předvolební kampani v Sasku-Anhaltsku. Chomutovská MO se navíc zúčastnila vzpomínkové akce NPD v Drážďanech. Naopak akcí pořádaných přímo JN se DM zatím neúčastnila. I přední představitelé DM přiznávají, že kontakty a informace o JN mají nedostačující: „*Tak konkrétně s téma mladýma, já tam nikoho neznám, nevím, kde buňky působí.*“ (Jiří Mrázek), přesto se však DM u JN inspirovala při tvorbě své největší kampaně nazvané Akce školní dvůr, která funguje již mnoho let v Německu.

Pro českou krajní pravici byly v minulosti zcela typické silné protiněmecké postoje. Tyto postoje jsou v DM velmi upozaděny, vzhledem k tomu, že je NPD brána jako vzor a nejbližší partner, jak pro stranu, tak i samotnou mládež. Samotná DM na svých webových stránkách zdůvodnila, proč NPD podporuje. Jedná se totiž podle ní o prototyp národně opoziční strany a navíc chce DM prolomit názory, že rozepře mezi Čechy a Němci jsou nesmazatelné. (Erik Lamprecht, 21. 3. 2011)

Ne všichni však sdílí nadšení z této spolupráce: „*Myslím, že ten program je podobný, ale ve všem bych si s nima nerozuměl, oni maj, podle mě Němci jsou takový, že jsou hodně zaměřený na tu minulost, kterou mezi sebou naše národy neměly zrovna jednoduchou.*“ (Jiří Mrázek)

Ačkoliv je tento názor ojedinělý, dokazuje, že ani DM není v názorech na Německo jednotná. Přesto lze očekávat ještě těsnější vazbu na německou krajní pravici, jelikož se NPD stává jediným relevantním partnerem strany, ke které se DM hlásí.

12. 2. 2 Spolupráce na Slovensku

Blízkost některých členů DM ke Slovensku je motivována zejména dvěma důvody. Jednak je to praktické hledisko, kdy pro některé členy znamenají partneři na Slovensku jediný zahraniční subjekt, se kterým jsou schopni se dorozumět: „*...protože já se nejvíce dorozumím s téma slovenskýma nacionalistama, protože mám tu jazykovou bariéru*“ (Lucie Šlégrová), a jednak je Slovensko vnímáno jako přirozený partner díky společné historii obou států.¹⁰²

¹⁰² „*Takže na Slovensko se orientujeme taky už jen proto, že jsou to bratři Slováci.*“ (Martin Zbela)

Strana i mládež se orientují pouze na Ludovou stranu Naše Slovensku, která je ovšem stranou neparlamentní. A to i navzdory tomu, že slovenská krajní pravice má zastoupení v parlamentu, které reprezentuje Slovenská národní strana vedená Jánem Slotou. Spolupráce s touto stranou je však pro členy DM nepřijatelná: „ *Je to strana nedůvěryhodných lidí a politiků, kdy je slovenští nacionalisté již dávno prokoukli, podobně jako my Národní stranu u nás.* “ (Matyáš Sombati)

Ani absence mládežnické organizace u LSNS není nepřekonatelným problémem, jelikož strana sdružuje mnoho mladých lidí, takže je věkově DM poměrně blízká.

Jedinou větší společnou akcí kromě demonstrací, na kterých se členové obou organizací potkávají, byla sportovní chata, které se členi DM účastnili: „ *byli tam nacionalisti ze Slovenska, z Rumunska i Polska a zástupci od nás a byla to vyloženě sportovní chata.* “ (Lucie Šlégrová)

Spolupráce se slovenskou protistranou tak není nikterak intenzivní a je motivována zejména jazykovou a geografickou blízkostí. A v případě, že slovenská politická strana neuspěje na příklad v parlamentních volbách nebo nezaloží svou mládežnickou organizaci, tak se nedá očekávat jakákoliv intenzivnější spolupráce.

13. Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zabýval Dělnickou mládeží. Zejména jejímu vývoji, vztahu k Dělnické straně sociální spravedlnosti, ke které se DM hlásí, a mírou ovlivnění z Německa v podobě inspirace u mládežnické organizace NPD Die Jungen Nationaldemokraten.

Dělnická mládež je na rozdíl od mládežnické organizace v Německu v odlišné pozici, jelikož právně stojí zcela mimo DSSS, i když v praxi je s ní velmi provázána. Naopak JN jsou oficiální mládežnickou organizací NPD. O převzetí tohoto modelu však DSSS neuvažuje a je tedy velmi pravděpodobné, že setrvá u stejného modelu, jaký fungoval doteď, tedy strana a občanské sdružení, které se ke straně sice hlásí, ale právně působí zcela autonomně.

Paradoxem je, že zatímco jsou JN ke své straně více právně připojeni, fungují více samostatně a mnohdy tvoří opoziční názor vůči straně. Dělnická mládež naopak všechny kroky strany následuje a doposavad nenajdeme žádný příklad rozhodnutí strany, vůči kterému by se mládež vymezila nebo s ním dokonce nesouhlasila. I všechny své větší projekty a akce konzultuje DM se stranou a u osob starších osmnácti let je zcela běžné paralelní členství v DM i DSSS.

Zatímco u JN je propojení se stranou zcela zřejmé a předseda této organizace se zároveň stává členem širšího vedení NPD. Vedení DM si svou pozici ve straně musí budovat samo. Přesto zejména nízký počet členů strany nahrává rychlému kariéernímu růstu nově příchozích členů. To vede k tomu, že se členi mládeže, kteří vstoupí i do strany poměrně rychle dostávají na příklad na kandidátky strany při volbách.

Jedinou výraznější neshodou mezi oběma subjekty je názor na samotný smysl fungování DM. Zatímco DSSS její funkci vnímá jako důležitou primárně kvůli výchově budoucích členů pro stranu, DM své poslání vidí zejména ve vzdělávací činnosti a výchově mládeže. Realizace tohoto cíle se však reálně téměř nekoná, mládež tak funguje zejména jako pomocník strany při volbách a demonstracích. Navíc aktivní členi z mládeže zpravidla po naplnění podmínky plnoletosti vstupují i do strany.

Inspirace německou JN se nejvíce projevila přenesením Aktion Schulhof i do České republiky pod stejnojmenným názvem Akce Školní dvůr. Ačkoliv DM nejdříve spatřovala v JN vzor s dlouholetými zkušenostmi, od kterého může čerpat projekty a akce, v praxi se reálná

inspirace projevuje málo a i sami členi DM přiznávají, že na mládežnickou organizaci mají špatné kontakty a téměř její představitelé neznají. Naopak i díky sblížení samotných domovských stran DSSS a NPD se Dělnická mládež začala účastnit a sblížovat s NPD, které na příklad pomáhala v předvolební kampani v Sasku-Anhaltsku. Na druhou stranu právě memorandum o spolupráci obou stran může v budoucnu vést i ke sblížení obou mládežnických organizací.

Ačkoliv o přímé spolupráci hovořit nelze, nalezneme shodné prvky u obou organizací. Tou nejhlavnější je nepřímá spolupráce s neregistrovanými hnutími, jejichž členi se akcí JN i DM účastní. Obě organizace nemají problém ani se zapojováním těchto lidí přímo do svých struktur. Proto dochází k tomu, že se v předsednictvu objevují lidé, kteří jsou s neonacismem spojováni. To však špičky mládežnických organizací i stran neřeší, naopak jejich postoje k tomuto problému jsou přehlíživé či omluvné.

I samotné akce obou mládeží jsou poměrně dost podobné. Hlavní rozdílem jsou však finance, které může mládež do projektu investovat a intenzita, jakou je projekt prováděn. Tento rozdíl lze jasně demonstrovat na projektu Akce školní dvůr, zatímco DM v České republice rozdávala pouze své a stranické materiály a to jen v pěti městech, kdy se do kampaně zapojilo je několik málo členů. V Německu se při tomto projektu rozdává několik tisíc CD s pravicovou muzikou v mnoha městech po celé zemi. I na tomto příkladu je vidět, že JN fungují na mnohem profesionálnější úrovni a to i díky relativním úspěchům NPD, která jejich projekty může finančně podpořit. I kdyby však DSSS projekty Dělnické mládeže finančně podporovala, jsem přesvědčen, že by probíhaly velmi podobně jako nyní. Kromě financí DM totiž tíží i nepočetnost členské základny, akutní nedostatek schopných lidí, ale i neschopnost udržet dlouhodobě funkční místní organizace.

Po poměrně slibně nastartovaném začátku, kdy po sto dnech fungování DM hlásila již osmdesát členů, začala mládež podobně jako strana stagnovat a její počet se zastavil na počtu 130 členů. Na příkladu DM je zřetelně vidět, že výsledky a zájem o mládež úzce souvisí s výsledky strany, které se zastavily lehce nad jednoprocentní mírou podpory. Zatímco politicky je DM na DSSS poměrně výrazně závislá, naopak se dá hovořit o finanční nezávislosti. Což není zapříčiněno dobrou finanční situací DM, ale faktem, že sama strana, která naposledy dosáhla finančního příspěvku od státu ve volbách do EP 2009, nemá dostatek financí, aby mládež systematicky financovala. Proto je většina projektů financována, buď

z členských příspěvků, nebo z vlastních kapes členů DM, čímž jsou sice možnosti sdružení velmi omezeny, avšak je odbourána jakákoliv finanční závislost na straně.

Vývoj DM lze rozdělit do dvou fází podle předsedy, který ji vedl. Právě po odchodu Martina Zbely se přesunuje centrum aktivit z Prahy do Brna. Tamní místní organizace se stala dominantní v rámci DM a svou pozici navíc permanentně posiluje. Českým lídrem se staly tři místní organizace fungující v Ústeckém kraji, které se sdružují pod názvem DM Sever.

DM tak podobně jako DSSS vyhlíží krajské volby, ve kterých vidí šanci uspět, alespoň v krajích, jako je Ústecký. Právě úspěch strany v krajských volbách může přinést dvě zásadní změny. Jednak může podnítit opětovný zájem o DM v krajích, kde by DSSS uspěla. A navíc tyto volby mohou změnit rozložení sil v rámci DM, jelikož úspěch v Jihomoravském kraji je velmi nepravděpodobný, může být ohrožena dominance DM Brno na celorepublikové úrovni.

Literatura

Použitá literatura

Bach, Marek. (2008) *Dělnická strana*. Bakalářská práce. Brno: Fakulta politologie, Masarykova Univerzita.

Backes Uwe und Steglich, Henrik.(2007) *Die NPD: Erfolgsbedingungen einer rechtsextremistischen Partei. Baden-Baden*

Bohdálek, Mirek. Bringt, Friedemann. Hanneforth, Grit. (2009) *Nebezpečné známosti. Pravicový extremismus v malém příhraničním styku (SRN-ČR)*. Drážďany: Kulturbüro Sachsen e. V

Carstens, Frank. (2008) «frei, sozial und national» - Die Jungen Nationaldemokraten im ideologischen Spagat zwischen angepasster Parteijugendorganisation und Teil einer neonazistischen Event-Bewegung. In Schonfelder, Stefan (ed.). *Die NPD im Sächsischen Landtag. Analysen und Hintergründe 2008*. Dresden: Heinrich Boll Stiftung. s. 21-30

Charvát, Jan. (2007) *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál

Kailitz, Steffen. (2004) *Politischer Extremismus in der Bundesrepublik Deutschland*. Wiesbaden

Mareš, Miroslav. (2003) *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principal

Mareš, Miroslav. Vejvodová, Petra. (2010) *Dělnická strana: profil české pravicově extrémistické strany*. *Rexter*, Vol. 8, No. 2, s. 43-74.

Mareš, Miroslav. Vejvodová, Petra. (2011) *Transnacionální dimenze soudobého českého neonacismu*. *Mezinárodní vztahy*, Vol. 46, No. 1, s. 70-95.

McGowan, Lee. (2004) *Radikální pravice v Německu od roku 1870 po současnost*. Praha:Prostor

Smolík, Josef. (2009) *Česká krajní pravice ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2009*. *Rexter*, Vol. 8, No. 1, s. 75-96.

Sombati, Matyáš. (2009) *Revolucí k záchraně identity*. *Hlas mládeže*, Vol. 1, No. 1, s. 1

Štěpánek, Jiří. (2011) *Svržení vlády je nutností*. *Dělnické listy*, Vol. 9, No. 32, s. 1

Vejvodová, Petra. (2008) *Autonomní nacionalismus*. *Rexter*, Vol. 6, No. 2, s. 1-36.

Rozhovory

Rozhovor s Erikem Lamprechtem (28. 10. 2010) – Příloha 1

Rozhovor s Jakubem Svobodou a Janem Dostálem (8. 4. 2011) – Příloha 2

Rozhovor s Janem Mrázkem (13. 3. 2011) – Příloha 3

Rozhovor s Lucií Šlégrovou (13. 3. 2011) – Příloha 4

Rozhovor s Martinem Zbelou (9. 4. 2010) – Příloha 5

Rozhovor s Matyášem Sombatim (20. 12. 2009) – Příloha 6

Rozhovor s Radkem Králíkem (13. 3. 2011) – Příloha 7

Rozhovor s řadovou členkou MO Brno (8. 4. 2011) – Příloha 8

Rozhovor s Tomášem Vandasem (4. 11. 2010) – Příloha 9

Přímé zdroje (internetové zdroje, ověřeny ke dni 25. 7. 2011)

Akce školní dvůr – oficiální stránky. Dostupné z <http://skolnidvur.delnickamladez.cz/>

Bezpečnostní informační služba. Výroční zpráva za rok 2008. Dostupné z:
<http://www.bis.cz/n/2009-08-31-vyrocní-zprava-2008.html>.

Bundesamt für Verfassungsschutz – Verfassungsschutzbericht 2009. Dostupné z
http://www.verfassungsschutz.de/de/publikationen/verfassungsschutzbericht/vsbericht_2009/

Bundesamt für Verfassungsschutz – Verfassungsschutzbericht 2010. Dostupné z
http://www.verfassungsschutz.de/de/publikationen/verfassungsschutzbericht/vsbericht_2010_vorabfassung/

Dělnické listy – Sjezd DM: Podáme stížnost na přístup police (24. 10. 2009). Dostupné z
http://www.delnickelisty.cz/sjezd-dm_-podame-stiznost-na-postup-policie

Dělnická mládež (DM), oficiální stránky občanského sdružení. Dostupné z
<http://www.delnickamladez.cz>

DM – programové cíle DM. Dostupné z <http://www.delnickamladez.cz/nas-program>

DM – seznam místních sdružení. Dostupné z <http://www.delnickamladez.cz/kontakty>

DM – Dělnická mládež zvolila své vedení a schválila program hnutí (21. 3. 2009). Dostupné z http://www.delnickamladez.cz/zprava-21_3_09

DM – Martin Zbela: 100 dní činnosti Dělnické mládeže (26. 6. 2009). Dostupné z http://www.delnickamladez.cz/zprava-26_6_09

DM – II. sjezd (29. 3. 2010). Dostupné z http://www.delnickamladez.cz/delnicka-mladez-___omladila___-predsedu-a-schvalila-program

DM – III. sjezd (17. 1. 2011). Dostupné z http://www.delnickamladez.cz/sjezd-dm_-nove-tvare-v-predsednictvu-a-odsouzeni-politickych-procesu

DM – pomoc na kampani NPD (21. 3. 2011). Dostupné z http://www.delnickamladez.cz/npd-bojovala-o-zastoupeni-v-zemskem-snemu-v-sasku-anhaltsku_-byli-jsme-u-toho_

Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS), oficiální webové stránky. Dostupné z www.dsss.cz

DSSS – Program. Dostupné z <http://www.dsss.cz/program>

DSSS – Programová listina. Dostupné z <http://www.dsss.cz/programova-listina>

DSSS – Manifest z Riese. Dostupné z <http://www.dsss.cz/dsss-a-npd-uzavrely-v-nemeckem-riese-historicke-memorandum-o-spolupraci>

DSSS – Návštěva Udo Voigta v Praze. Dostupné z <http://www.dsss.cz/ohlednuti-za-navstevou-udo-voigta>

DSSS – Ústřední orgány. Dostupné z <http://www.dsss.cz/ustredni-organy-dsss>

DSSS – Volební výsledky. Dostupné z <http://www.dsss.cz/volebni-vysledky>

Die Jungen Nationaldemokraten (JN), oficiální stránky mládežnické organizace NPD. Dostupné z <http://www.jn-buvo.de/>

Idnes.cz, Soud snížil jednomu z vítkovských žhářů trest, zbylým třem zůstaly. Dostupné z http://zpravy.idnes.cz/soud-snizil-jednomu-z-vitkovskych-zharu-trest-zbylym-trem-zustaly-11b-/krimi.asp?c=A110318_084547_krimi_zep

JN – Programová část Bildung. Dostupné z <http://www.jn-buvo.de/index.php/deutschland/53/212>

JN – Programová část Aktivismus. Dostupné z http://jn-buvo.de/index.php?option=com_content&view=article&id=211:politischer-aktivismus-unverzichtbarer-bestandteil-einer-revolutionaeren-bewegung&catid=53:weltanschauung&Itemid=77

JN – Programová část Gemeinschaft. Dostupné z http://jn-buvo.de/index.php?option=com_content&view=article&id=210:gewissen-und-gemeinschaft&catid=53:weltanschauung&Itemid=77

Ministerstvo vnitra ČR 2010. Výroční zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2009. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

Ministerstvo vnitra ČR 2011. Výroční zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2010. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

Místní organizace DM Brno – oficiální webové stránky. Dostupné z <http://www.dnbrno.mzf.cz/>

Místní organizace DM Sever – oficiální webové stránky. Dostupné z <http://dmsever.webnode.cz/>

Moje srdce pro Moravu – oficiální stránky kampaně. Dostupné z <http://srdcepromoravu.cz/>

Národní odpor, Národní korporativismus ukončuje svou činnost. Dostupné z <http://www.odpor.org/index.php?page=clanky&kat=1&clanek=795>

NPD, oficiální stránky strany. Dostupné z www.npd.de

NPD – Program strany. Dostupné z <http://npd.de/html/1939/artikel/detail/1830/>

Občanská iniciativa D.O.S.T., Manifest D.O.S. T.. Dostupné z <http://www.akce-dost.cz/dost.htm>

Občanská iniciativa D.O.S. T., oficiální webové stránky. Dostupné z <http://www.akce-dost.cz/>

Republikánská mládež – program občanského sdružení. Dostupné z <http://republikani.webnode.cz/republikanska-mladez/>

Volební server ČSÚ. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>

Výsledky voleb v Německu. Dostupné z <http://www.wahlrecht.de/ergebnisse/index.htm>